

Capitolul II. POPULAȚIA ȘI FORȚA DE MUNCĂ

II.1. Populația Regiunii Vest

În anul 2005, populația Regiunii Vest era de 1.930.458 locuitori, reprezentând 8.92% din populația României. Regiunea Vest are cel mai mic număr al populației dintre toate regiunile, fiind totodată și singura regiune cu o populație mai mică de două milioane de locuitori. Față de anul 2002, sub influența combinată a nivelului diferențiat al sporului natural, al fluxurilor migratorii interne și al intensității migrației externe, populația regiunii a scăzut cu 28.190 locuitori.

Densitatea populației în Regiunea Vest a fost net inferioară mediei naționale: 60,3 loc/km² în 2005 față de o densitate națională de 90,7 loc/km², situație care durează deja de câteva decenii. Densitatea la nivel regional a scăzut față de anul 2002, când era de 61,1 loc/km².

Cel mai mare număr de locuitori din Regiunea Vest îl are județul Timiș, fiind urmat de județele Hunedoara, Arad și Caraș-Severin. Județul Timiș se află pe locul 8 pe țară în funcție de numărul populației, județul Hunedoara ocupă locul 19 în clasamentul județelor, județul Arad se află pe locul 22, iar județul Caraș-Severin se află pe locul 31.

Toate județele din Regiunea Vest au cunoscut o scădere a populației în comparație cu ultimul recensământ al populației desfășurat în anul 2002. Astfel, populația județelor a scăzut: cu 2.505 persoane în județul Arad, cu 1.343 persoane în județul Caraș-Severin, cu 5.253 persoane în județul Hunedoara și respectiv cu 19.089 persoane în județul Timiș.

Tabel IV.1. Populația și densitatea populației Regiunii Vest în anul 2005 față de ultimul recensământ al populației desfășurat în anul 2002

Regiunea / Județul	Populația totală		Densitatea (loc./km ²)		Dinamica densității
	18 martie 2002	1 iulie 2005	18 martie 2002	1 iulie 2005	2002-2005
Total România	21.680.974	21.623.849	90,9	90,7	-0,20%
Regiunea Vest	1.958.648	1.930.458	61,1	60,3	-0,80%
Arad	461.791	459.286	59,6	59,2	-0,40%
Caraș-Severin	333.219	331.876	39,1	39	-0,10%
Hunedoara	485.712	480.459	68,8	68	-0,80%
Timiș	677.926	658.837	77,9	75,8	-2,10%

Sursa: Anuarul statistic al României 2006, INS, 2006

În anul 2005, populația reședințelor de județ din regiune era de: 168.606 locuitori în Arad, 86.275 locuitori în Reșița, 68.830 locuitori în Deva, respectiv 303.640 locuitori în Timișoara. Municipiile Arad și Timișoara sunt cele mai dezvoltate orașe din regiune din punct de vedere economic, adevărați poli de creștere, acest fapt reflectându-se și asupra numărului populației. Populația însumată a celor patru reședințe de județ reprezintă aproape o treime din totalul populației Regiunii Vest – 32,5%.

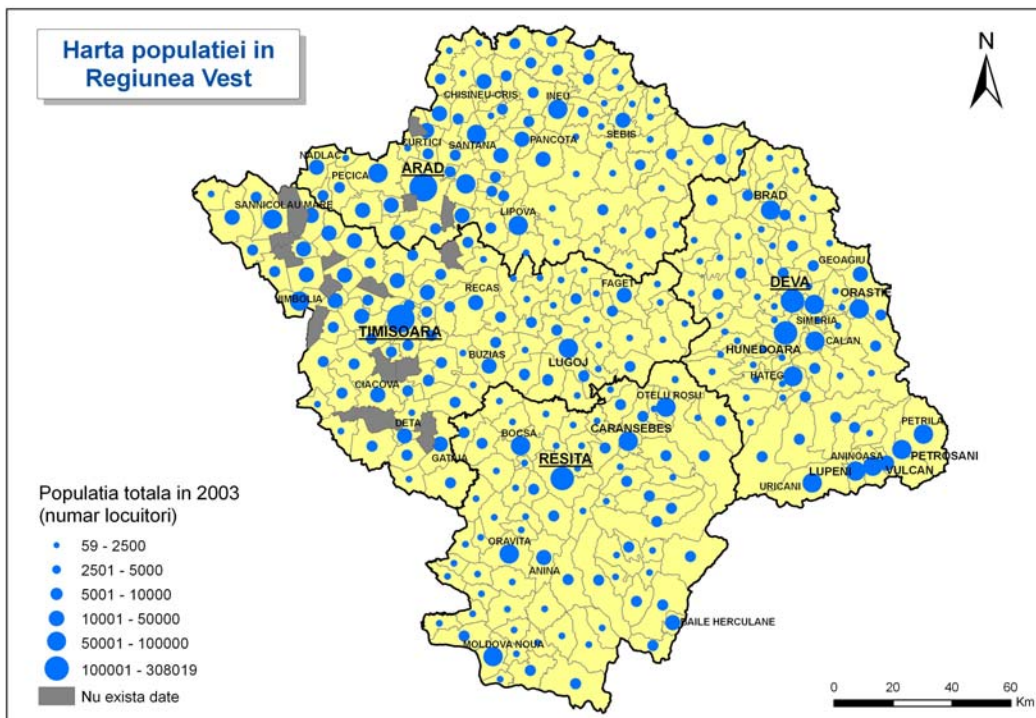

Figura IV.1. Harta populației din Regiunea Vest în anul 2003

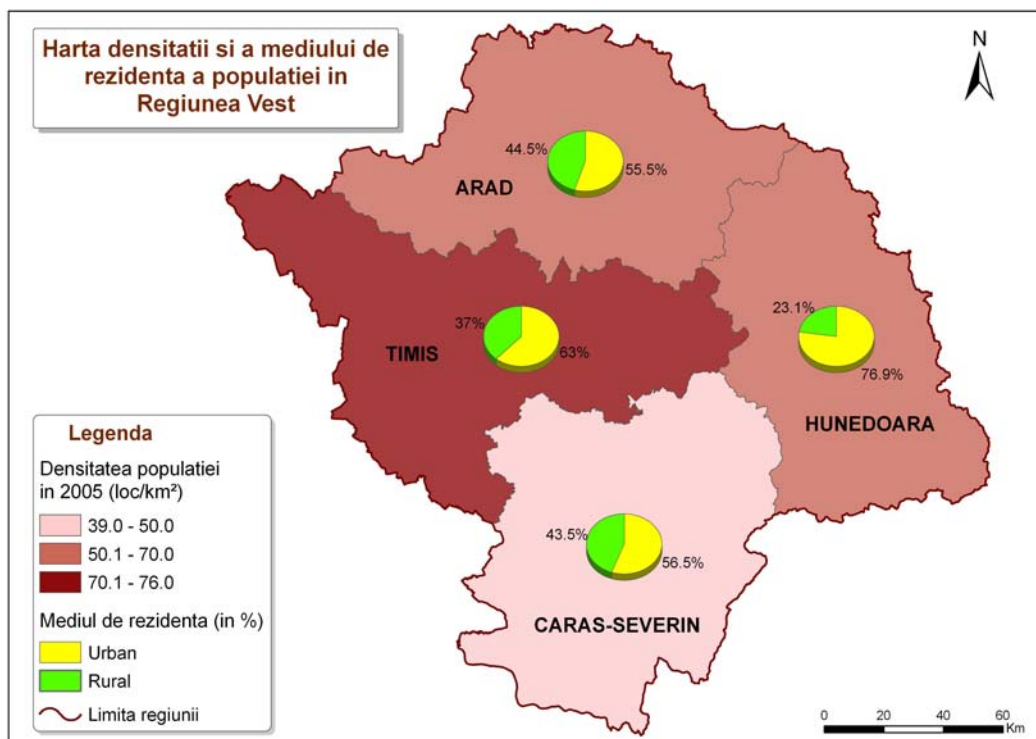

Figura IV.1. Harta densității populației din Regiunea Vest, pe județe și medii, în anul 2003

Din punct de vedere al distribuției pe cele două medii de locuire (urban/rural) în anul 2005, între județele Regiunii Vest se disting diferențe notabile: județele Hunedoara și Timiș au o preponderență a populației în mediul

urban, iar județele Arad și Caraș-Severin prezintă diferențe mici între populația concentrată în mediul urban și cea din mediul rural.

La nivelul Regiunii Vest, în anul 2005, se constată o diferență mare între populația urbană, 63,6%, și populația rurală, 36,4%. Aceste valori se diferențează mult de valorile naționale, mult mai echilibrat distribuite (54,9% pentru mediul urban și 45,1% pentru cel rural). Una dintre explicațiile acestui fenomen întâlnit la nivelul Regiunii Vest este gradul mare de urbanizare al județului Hunedoara (76,9%), al doilea după capitala București în această privință. În toate județele Regiunii Vest se remarcă valori peste media națională în ceea ce privește ponderea populației urbane din totalul populației.

Tabel IV.5. Populația pe județe în funcție de medii în Regiunea Vest la 1 iulie 2005

Județul / Regiunea	Populația la 1 iulie 2005	Mediu			
		- valori absolute și procente -			
		Urban	%	Rural	%
România	21.623.849	11.879.897	54,90	9.743.952	45,10
Regiunea Vest	1.930.458	1.227.493	63,60	702.965	36,40
Arad	459.286	255.083	55,50	204.203	44,50
Caraș-Severin	331.876	187.559	56,50	144.317	43,50
Hunedoara	480.459	369.550	76,90	110.909	23,10
Timiș	658.837	415.301	63,00	243.536	37,00

Sursa: Anuarul Statistic al României 2006, INS, 2006

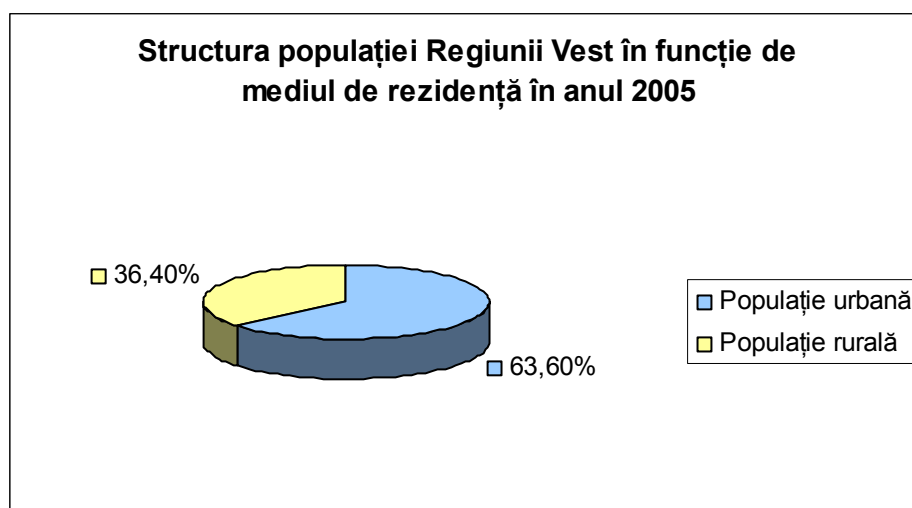

Figura ... Structura populației din Regiunea Vest în funcție de medii în anul 2005

În ceea ce privește *structura populației pe sexe*, se constată faptul că, în toate județele regiunii, ponderea populației masculine este mai scăzută decât ponderea populației feminine, situație care se întâlnește și la nivel național. De asemenea, ponderea populației masculine în Regiunea Vest (48,25%), se situează în toate cele patru județe ale regiunii sub media națională de 48,76%.

Populația feminină din Regiunea Vest reprezintă 9,02% din totalul populației feminine la nivel de țară, iar populația masculină din regiune reprezintă 8,83% din totalul populației masculine din România.

Tabel IV.5. Populația pe județe în funcție de sex în Regiunea Vest la 1 iulie 2005

Județul / Regiunea	Populația la 1 iulie 2005	Sex			
		- valori absolute și procente -			
		Masculin	%	Feminin	%
România	21.623.849	10.543.518	48,76	11.080.331	51,24
Regiunea Vest	1.930.458	931.508	48,25	998.950	51,75
Arad	459.286	220.861	48,09	238.425	51,91
Caraș-Severin	331.876	161.656	48,71	170.220	51,29
Hunedoara	480.459	233.719	48,64	246.740	51,36
Timiș	658.837	315.272	47,85	343.565	52,15

Sursa: Anuarul Statistic al României 2006, INS, 2006

Structura pe vârste a populației poartă amprenta caracteristică a unui proces de îmbătrânire demografică, datorat în principal scăderii natalității care a determinat reducerea absolută și relativă a populației tinere (0-14 ani) și creșterea ponderii populației vârstnice (de 60 ani și peste). Piramida vârstelor reflectă disproporțiile dintr-o populație, pe vârste și sexe. Reducerea numărului populației tinere a îngustat și mai mult baza piramidei vârstelor.

Efectele demografice și economice ale acestei evoluții se vor vedea în timp și vor atrage după sine schimbări la nivelul diferitelor subpopulații (populația școlară, populația de vârstă fertilă, populația în vârstă de muncă). Efectele procesului de îmbătrânire demografică asupra desfășurării vieții economice și sociale au început să se resimtă mai pregnant după anul 2005, când în populația aptă de muncă au intrat generațiile, reduse numeric, născute după 1990.

Tabel IV.5. Populația pe județe și grupe de vârstă în Regiunea Vest la 1 iulie 2005

- număr persoane -

Regiunea de dezvoltare / Județul	Grupa de vârstă (ani)					
	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29
Total România	1.053.889	1.108.895	1.209.921	1.727.418	1.618.002	1.786.029
Regiunea Vest	86.408	93.526	108.115	152.439	138.612	152.017
Arad	21.079	22.814	25.670	35.189	31.965	36.556
Caraș-Severin	15.343	16.066	18.517	26.500	24.015	24.849
Hunedoara	20.576	23.417	27.411	37.575	32.782	35.777
Timiș	29.410	31.229	36.517	53.175	49.850	54.835
Regiunea de dezvoltare / Județul	Grupa de vârstă (ani)					
	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59
Total România	1.678.743	1.761.497	1.238.076	1.525.338	1.509.522	1.241.759
Regiunea Vest	150.805	162.054	116.033	143.280	140.926	120.294
Arad	36.079	37.191	25.503	33.185	33.273	29.033
Caraș-Severin	24.403	26.192	20.745	24.778	24.432	21.185
Hunedoara	38.391	43.653	30.648	34.924	34.674	29.491
Timiș	51.932	55.018	39.137	50.393	48.547	40.585

Regiunea de dezvoltare / Județul	Grupa de vârstă (ani)						Total populație
	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85 și peste	
Total România	973.314	1.089.704	907.414	665.075	374.155	155.098	21.623.849
Regiunea Vest	88.505	96.980	77.357	57.935	32.418	12.754	1.930.458
Arad	20.203	23.970	19.858	15.236	8.897	3.585	459.286
Caraș-Severin	15.871	17.345	13.764	10.185	5.566	2.120	331.876
Hunedoara	23.760	25.496	19.202	13.117	6.941	2.624	480.459
Timiș	28.671	30.169	24.533	19.397	11.014	4.425	658.837

Sursa: Anuarul Statistic al României 2006, INS, 2006

Analizând *structura populației pe grupe mari de vârstă*, se constată că ponderea populației tinere (sub 14 ani) este mai scăzută la nivelul Regiunii Vest (14,92%) față de nivelul național (15,60%), această situație datorându-se natalității scăzute din ultimii ani.

Ponderea populației în vârstă de muncă (15-64 ani) este mai mare la nivel regional față de nivelul național (70,71% față de 69,64%), acest fapt constituind un punct forte al Regiunii Vest. Populația în vârstă de muncă numeroasă crește gradul de atractivitate al regiunii față de potențialii investitori. Investițiile contribuie atât la creșterea gradului de ocupare cât și la creșterea economiei în ansamblul său.

Se observă, de asemenea, că la nivelul populației de peste 65 de ani, valorile de la nivel regional sunt sub cele naționale (14,37% față de 14,76%).

Un alt atu al Regiunii Vest este faptul că *rata de dependență*, care reprezintă numărul persoanelor tinere (0-14 ani) și vârstnice (peste 65 ani) care revin la 100 persoane în vârstă de muncă (15-64 ani), este mai scăzută la nivel regional (unde are valoarea 41,43) față de nivelul național (unde are valoarea 43,59). Această situație se datorează și faptului că Regiunea Vest este atractivă pentru forța de muncă din alte regiuni ale țării.

Tabel IV.7. Populația pe grupe mari de vârstă în Regiunea Vest la 1 iulie 2005

Județul / Regiunea	Sub 14 ani		15-64 ani		Peste 65 ani		Total
	Absolut	%	Absolut	%	Absolut	%	
România	3.372.705	15,60	15.059.698	69,64	3.191.446	14,76	21.623.849
Regiunea Vest	288.049	14,92	1.364.965	70,71	277.444	14,37	1.930.458
Arad	69.563	15,15	318.177	69,28	71.546	15,58	459.286
Caraș-Severin	49.926	15,04	232.970	70,20	48.980	14,76	331.876
Hunedoara	71.404	14,86	341.675	71,11	67.380	14,02	480.459
Timiș	97.156	14,75	472.143	71,66	89.538	13,59	658.837

Sursa: Anuarul Statistic al României 2006, INS, 2006

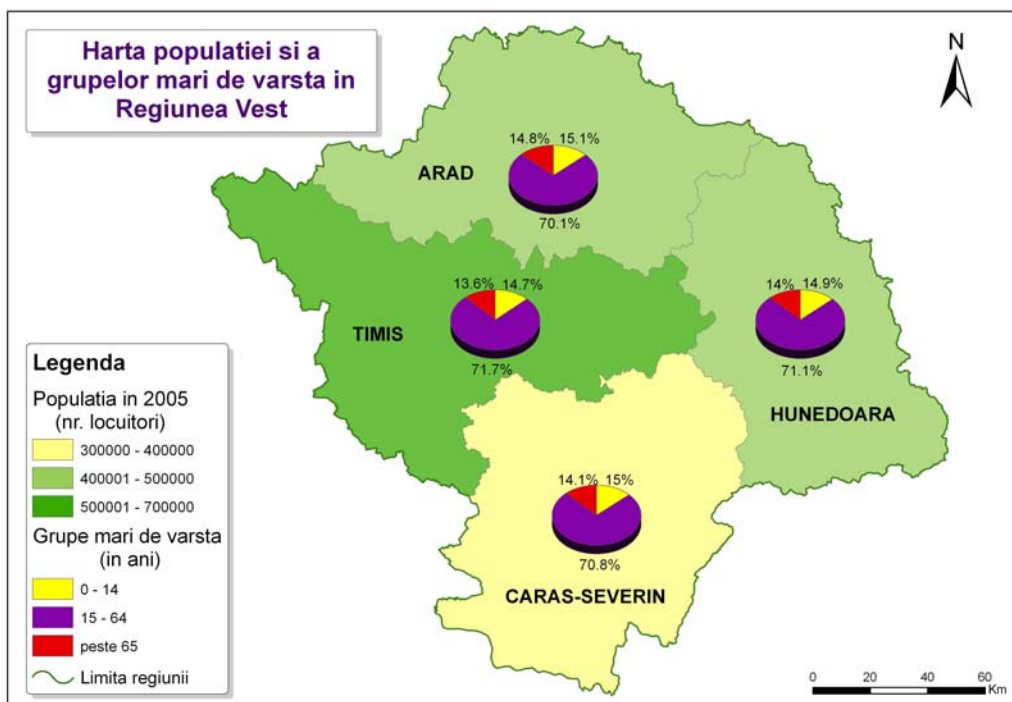

Figura ... Harta populației din Regiunea Vest, pe grupe mari de vârstă și pe județe, în 2005

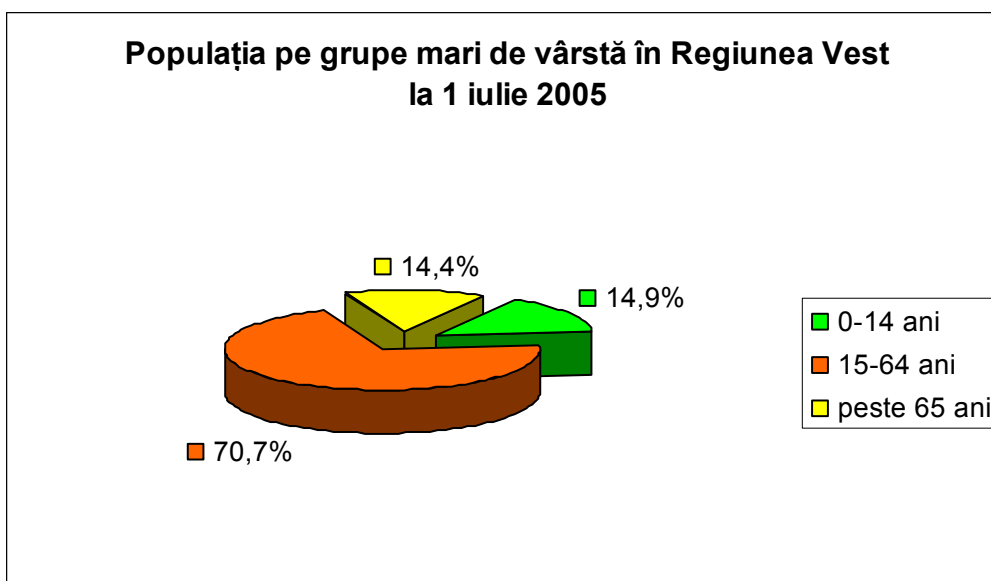

Figura ... Populația Regiunii Vest pe grupe mari de vârstă, la 1 iulie 2005

În Regiunea Vest, la nivelul anului 2005, *rata natalității* a fost mai scăzută decât cea la nivel național (9,5% față de 10,2%), singura regiune cu o rată a natalității mai mică decât Regiunea Vest fiind Regiunea Sud – Vest (8,9%). În ceea ce privește rata natalității la nivelul județelor din regiune, aceasta a înregistrat cea mai mică valoare în județul Hunedoara (8,7%) și cea mai mare în județul Timiș (9,9%), peste media Regiunii Vest.

Pentru multe cupluri problema asigurării veniturilor corespunzătoare, situația de pe piața muncii, problema procurării unei locuințe pot fi obstacole serioase în întemeierea unei familii. Unele familii au copii, dar cele mai multe cupluri tinere, nu au sau amână nașterea copiilor. Această decizie a cuplurilor

este determinată atât de factori culturali, psihologici, cât și de situația economică sau socială a familiei.

În Regiunea Vest este tradițional modelul familiei cu un copil. O familie numeroasă nu este potrivită solicitărilor din sfera activității profesionale. Se adaugă acestei transformări participarea din ce în ce mai numeroasă a femeilor pe piața forței de muncă. Acest fenomen este mai accentuat în mediul urban, fertilitatea mai scăzută a populației urbane influențând mai pronunțat nivelul fertilității generale.

Tabel IV.9. Mișcarea naturală a populației din Regiunea Vest, în anul 2005

Regiunea / Județul	Rate (la 1000 locuitori)					Născuți morți la 1000 de născuți (vii+morți)	Decese sub un an la 1000 de născuți
	Născuți vii	Decese	Sporul natural	Căsătorii	Divorțuri		
	TOTAL						
Total România	10,2	12,1	-1,9	6,6	1,5	5,7	15
Regiunea Vest	9,5	13	-3,5	6,9	1,8	7	13,9
Arad	9,7	14,4	-4,7	6,4	1,5	9,3	9,9
Carăș-Severin	9,3	14	-4,7	7,4	1,7	5,8	19,5
Hunedoara	8,7	12,6	-3,9	5,8	2,4	7,8	15,8
Timiș	9,9	11,9	-2	7,8	1,6	5,5	12,9

Sursa: Anuarul Statistic al României 2006, INS, 2006

Cu toate că în ultimii ani au existat preocupări pentru ameliorarea stării de sănătate a populației și asigurarea unor servicii medicale corespunzătoare, tendințele înregistrate în evoluția mortalității nu sunt deloc încurajatoare.

Mortalitatea la nivelul regiunii (13‰), precum și la nivelul județelor componente este mai crescută decât natalitatea, determinând un *spor natural* regional negativ (-3,5‰), situație întâlnită și la nivel de țară. De asemenea, se constată faptul că Regiunea Vest are o rată a mortalității mai mare decât cea la nivel național (12.1‰).

Sporul natural negativ este aproape de două ori mai mare la nivelul Regiunii Vest decât cel la nivel național (-3,5‰ față de -1,9‰). Într-un clasament al regiunilor, Regiunea Vest se află pe locul al treilea pe țară în ceea ce privește sporul natural negativ, după regiunile Sud-Vest și Sud.

După cum se poate observa și din harta următoare, în județele Arad și Carăș-Severin s-au înregistrat în 2005 cele mai mari rate ale mortalității din regiune. Pe de altă parte, cele mai mari rate ale natalității s-au înregistrat în județele Timiș și Arad.

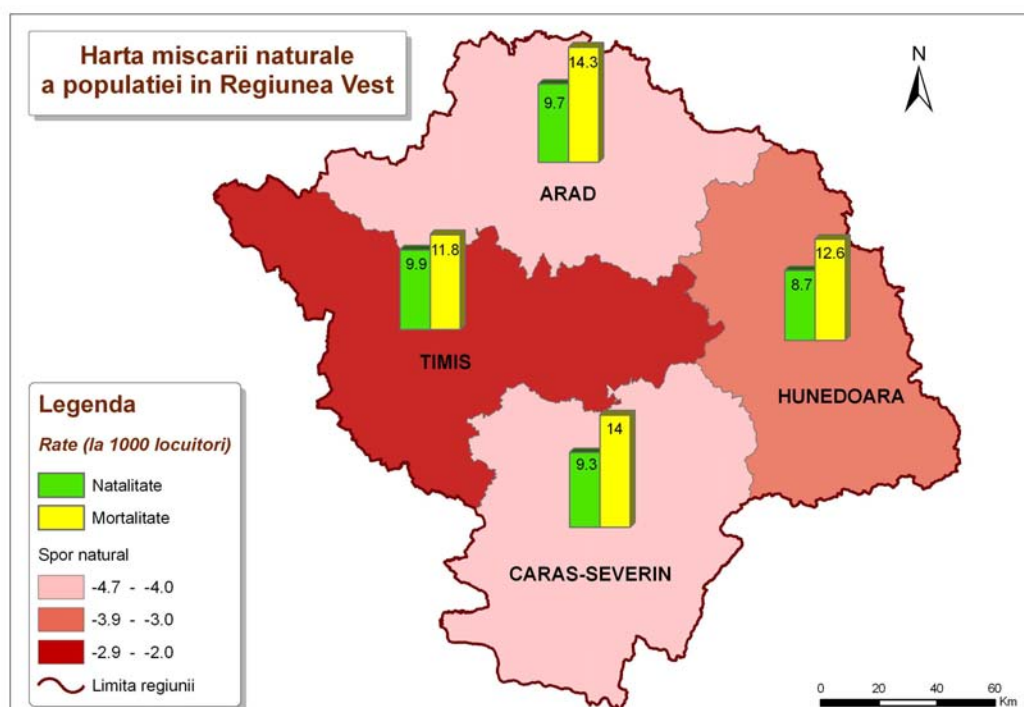

Figura IV.3. Mișcarea naturală a populației în Regiunea Vest, în 2005

Durata medie a vieții în Regiunea Vest, în perioada 2003-2005, a fost de 71 ani, fiind mai mică decât cea la nivel național care a fost de 71,76 ani. În acest sens, se constată o diferență între sexe de aproximativ 7 ani în favoarea persoanelor de sex feminin, atât la nivel regional, cât și la nivel național. Durata medie a vieții în această perioadă pentru femeile din Regiunea Vest a fost de 74,53 ani. În cazul bărbaților, durata medie a vieții a fost de 67,53 ani.

De asemenea, se constată că durata medie a vieții este mai mare în mediul urban decât în mediul rural (71,2 ani față de 70,6 ani).

Tabel IV.5. Durata medie a vieții pe județe, sexe și medii, în Regiunea Vest în perioada 2003-2005

- ani -

Regiunea de dezvoltare/ Județ	Total			Urban			Rural		
	Ambele sexe	Bărbați	Femei	Ambele sexe	Bărbați	Femei	Ambele sexe	Bărbați	Femei
Total România	71,76	68,19	75,47	72,53	69,04	76,01	70,78	67,12	74,83
Regiunea Vest	71	67,53	74,53	71,2	67,75	74,65	70,6	67,09	74,33
Arad	70,93	67,34	74,59	71,05	67,51	74,56	70,72	67,09	74,56
Caraș-Severin	70,62	67,43	73,93	70,51	66,9	73,98	70,81	67,9	73,91
Hunedoara	70,81	67,3	74,46	70,62	67,12	74,24	71,25	67,64	75,07
Timiș	71,43	67,93	74,91	72,24	68,96	75,38	70,17	66,44	74,15

Sursa: Anuarul Statistic al României 2006, INS, 2006

Mutațiile din structura socio-economică a României au determinat o intensă mobilitate teritorială a populației, cu consecințe directe în modificarea numărului și structurii socio-demografice a populației în profil teritorial. În cadrul migrației interne, fluxul rural-urban merită o mențiune deosebită, fiind

cel care deține cea mai mare pondere în cadrul acesteia. Referitor la segmentul de populație care este mai dispusă la modificarea domiciliului, se constată o migrare a populației tinere către oraș, mai întâi la școală, iar mai apoi prin integrarea pe piața muncii. Acest fenomen se datorează unor factori precum: oportunități mai mari pe piața muncii în urban, nivel de salarizare mai atractiv, concentrarea unităților școlare în mediul urban etc.

Cele patru județe au cunoscut începând cu anul 1991 importante mișcări de populație la nivel intraregional. Dacă la începutul anilor '90 Timișoara și, într-o măsură mult mai mică – Aradul, constituiau veritabili poli de atracție pentru ansamblul județelor limitrofe, cât și pentru de populațiile județelor din nord și din nord-est, direcțiile de migrare s-au modificat progresiv după 1997, Aradul exercitând o atracție din ce în ce mai mare asupra populațiilor din Caraș-Severin și Hunedoara.

În anul 2005, la nivelul Regiunii Vest se remarcă un sold pozitiv în ceea ce privește migrația internă. Diferența este pozitivă, de 1.789 persoane în favoarea celor sosiți în regiune față de cei care au plecat. De asemenea, și în cazul județelor componente ale regiunii se constată un sold pozitiv al migrației interne, mai puțin în cazul județului Hunedoara, al cărui sold migratoriu total este negativ, de -1.492 persoane, dovadă a disparităților intra-regionale.

Se constată că în mediul urban, soldul migrației interne este negativ, iar în spațiul rural, soldul este pozitiv, fiind mai accentuat în cazul județului Timiș. Acest județ înregistrează cel mai mare sold pozitiv total al migrației interne din regiune (2.136 persoane).

Tabel IV. . Migrația internă determinată de schimbarea domiciliului pe județe și medii, în Regiunea Vest în anul 2005

Regiunea de dezvoltare / Județul	Total			Urban			Rural		
	Plecați	Sosiți	Sold	Plecați	Sosiți	Sold	Plecați	Sosiți	Sold
Total România	272604	272604	-	157377	136840	-20537	115227	135764	20537
Regiunea Vest	23849	25638	1789	15328	12850	-2478	8521	12788	4267
Arad	4643	5540	897	2603	2382	-221	2040	3158	1118
Caraș Severin	4310	4558	248	2448	2244	-204	1862	2314	452
Hunedoara	6588	5096	-1492	5219	3353	-1866	1369	1743	374
Timiș	8308	10444	2136	5058	4871	-187	3250	5573	2323

Sursa: Anuarul Statistic al României 2006, INS, 2006

Alături de migrația internă, un factor deosebit de important pentru structura populației este și *migrația internațională*. Deschiderea granițelor spre Europa de Vest în anul 1990 a determinat un important flux migratoriu extern.

Schimbările din sistemul politico-social românesc a făcut ca populația din regiune să se poată îndrepta atât spre țările membre ale Uniunii Europene, cât și spre SUA și Canada. Emigrarea spre Ungaria, Germania sau spre alte țări occidentale mai îndepărtate a cunoscut o nouă creștere, după 1995, în special în cazul populației cu studii superioare, dar și a celei cu nivel ridicat de calificare.

Din statisticile de la nivel național rezultă faptul că majoritatea emigranților legali au avut un nivel ridicat de instruire și calificare, peste un sfert dintre aceștia având studii superioare. În structura de vârstă și gen, emigranții au fost tineri (între 20-39 ani), atât femei, cât și bărbați. Cea mai mare pondere din totalul emigranților au reprezentat-o persoanele căsătorite.

În ceea ce privește migrația internațională, la nivelul Regiunii Vest, în anul 2005, soldul total era negativ, de -1.126 persoane. Dacă din totalul celor care au plecat din regiune în străinătate, 66,2 % sunt femei, situația este mai echilibrată în cazul imigranților, dintre care 54,8 % sunt bărbați, iar restul sunt femei. Soldul migrației internaționale este negativ atât la nivel de țară, cât și la nivel de regiune și județe componente.

Tabel IV. Migrația internațională pe județe și sexe, în Regiunea Vest în anul 2005

Regiunea de dezvoltare / Județul	Imigranți			Emigranți			Soldul migrației internaționale		
	Total	Masc.	Fem.	Total	Masc.	Fem.	Total	Masc.	Fem.
Total România	3.704	2.117	1.587	10.938	4.110	6.828	-7.234	-1.993	-5.241
Regiunea Vest	292	160	132	1.418	479	939	-1.126	-319	-807
Arad	42	26	16	249	70	179	-207	-44	-163
Caraș-Severin	55	28	27	229	81	148	-174	-53	-121
Hunedoara	28	16	12	194	70	124	-166	-54	-112
Timiș	167	90	77	746	258	488	-579	-168	-411

Sursa: Anuarul Statistic al României 2006, INS, 2006

În anul 2005, deși la nivel național s-a remarcat un sold migratoriu total negativ, în Regiunea Vest s-a înregistrat un sold total pozitiv al migrației. Dintre cele două tipuri de migrație, la nivelul anului 2005, în Regiunea Vest, s-a constatat că migrația internă a fost mai accentuată decât cea internațională, rezultând un sold total migratoriu pozitiv, de 663 persoane.

Tabel IV. . Soldul migratoriu total pe județe în Regiunea Vest în anul 2005

Regiunea de dezvoltare / Județul	Sold migrație (număr de persoane)		
	Internă	Internațională	Total
Total România	-	-7.234	-7.234
Regiunea Vest	1.789	-1.126	663
Arad	897	-207	690
Caraș-Severin	248	-174	74
Hunedoara	-1.492	-166	-1.658
Timiș	2.136	-579	1.557

Sursa: Anuarul Statistic al României 2006, INS, 2006

În ceea ce privește situația pe județe, se observă faptul că, în județul Hunedoara, atât migrația internă, cât și cea internațională, au înregistrat solduri negative. De asemenea, se remarcă județul Timiș, care are atât cel mai mare sold migratoriu pozitiv intern, cât și cel mai mare sold migratoriu negativ al migrației internaționale, rezultând cea mai mare fluctuație de persoane dintre județele Regiunii Vest.

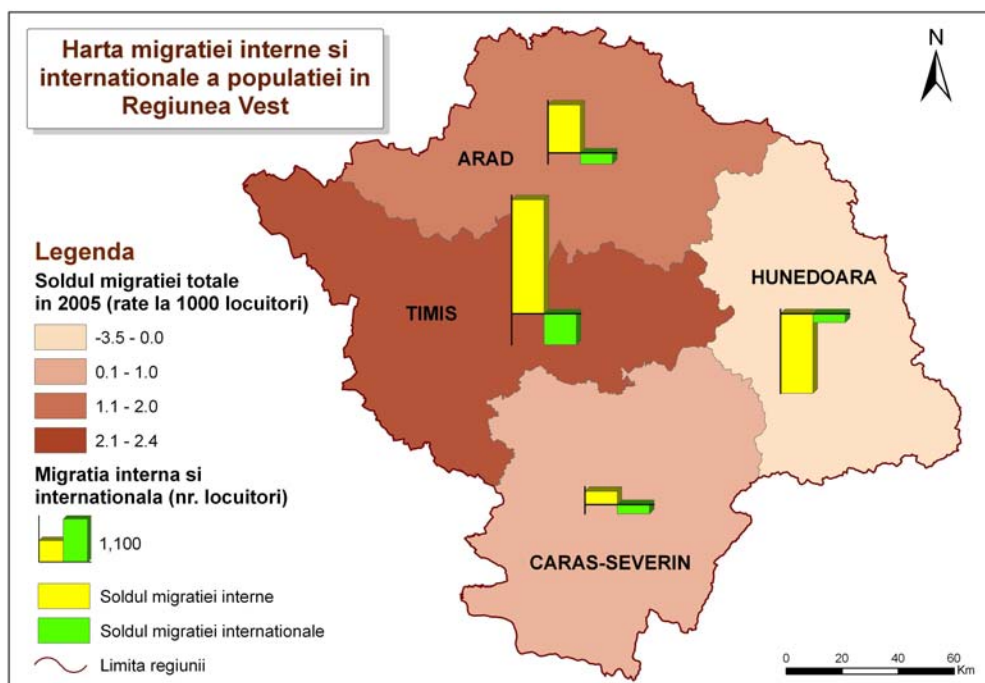

Figura ... Harta migrației interne și internaționale a populației din Regiunea Vest în 2005

Diversitatea etnică, ce rămâne o caracteristică puternică a cel puțin trei județe din patru ale Regiunii Vest, a intrat începând cu 1992 într-un proces de scădere la nivelul regiunii, proces la care au contribuit și următorii factori:

- creșterea procentajului de cetățeni români de naționalitate română (conform recensămintelor din 1992 și 2002);
- diminuarea netă a comunităților de maghiari (cu deosebire în Arad și Timiș) și germani (în special în Caraș-Severin și Timiș) care, deși au locuit în România timp de câteva generații, au plecat definitiv din regiune. Reamintim aici faptul că în anii 1970 comunitatea germană a cunoscut deja o primă emigrare masivă prin politica de „răscumpărare” negociată între Bonn și București;
- creșterea slabă, în special în județul Arad, a comunității de romi. Această creștere poate să însemne și că au existat mai mulți romi care și-au revendicat această origine în 2002 față de precedentul recensământ.

Tabel IV.3. Structura populației Regiunii Vest pe naționalități la recensămintele din 1992 și 2002

Regiunea / Județul	Români %		Maghiari %		Germani %		Romi %		Altele %	
	1992	2002	1992	2002	1992	2002	1992	2002	1992	2002
Total România	89,5	89,5	7,1	6,6	0,5	0,3	1,8	2,5	1,1	1,0
Regiunea Vest	84,4	86,3	7,8	6,7	2,4	1,4	2,0	2,5	3,4	3,1
Arad	80,5	82,2	12,5	10,7	1,9	1,1	2,7	3,8	2,4	2,2
Caraș-Severin	86,6	88,2	2,1	1,8	3,2	1,9	2,1	2,4	6,0	5,7
Hunedoara	91,8	92,7	6,2	5,2	0,7	0,4	1,0	1,4	0,3	0,3
Timiș	80,2	83,4	9,0	7,5	3,8	2,1	2,1	2,4	4,9	4,6

Sursa: Recensământul populației și locuințelor, INS, 2002

Pe lângă români, maghiari, germani și romi, în Regiunea Vest mai conlocuiesc ucrainieni, ruși, turci, tătari, sârbi, croați, sloveni, slovaci, bulgari, greci, evrei, cehi, polonezi, armeni, italieni, precum și alte etnii.

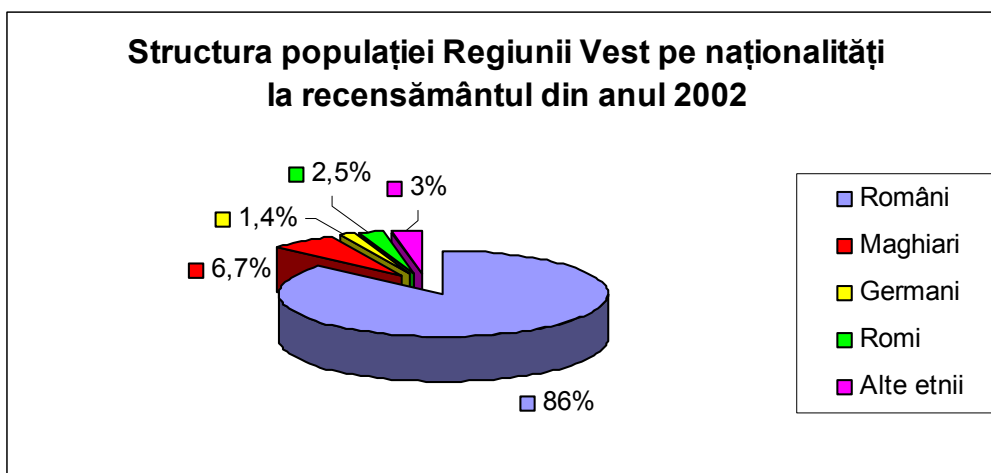

Figura ... Structura populației Regiunii Vest pe naționalități la recensământul din 2002

Tendențe privind populația

Proiecția tendințelor privind populația oferă informații utile asupra viitoarei evoluții a numărului și structurii de vârstă a populației regiunii.

Din punct de vedere demografic, principalii factori care acționează asupra mărimii și structurii populației sunt natalitatea, mortalitatea și migrația.

În profil teritorial se remarcă o diminuare a natalității în toate județele Regiunii Vest.

Scăderea natalității în țara noastră, fenomen care se înscrie în tendința generală din cadrul perioadei de „tranziție demografică”, are unele particularități. Principalii factori care au determinat scăderea natalității sunt de natură economică, socială și culturală. Este vorba de o transformare semnificativă a structurii ocupaționale a populației, care a impus, mai ales contingentelor tinere, o mobilitate teritorială și profesională deosebită și, în același timp, prelungirea perioadei de instruire.

În perspectivă, numărul populației Regiunii Vest este prognozat să scadă până în 2025 cu peste 180 000 persoane. Scăderea populației va fi moderată până în anul 2010 și mai accentuată spre sfârșitul orizontului de proiectare. Această scădere se va datora menținerii unui deficit al nașterilor în raport cu numărul deceselor (spor natural negativ), la care se va adăuga soldul negativ cumulat al migrației interne și externe.

Până în anul 2020 este anticipată o diminuare mai accentuată a populației totale în județul Hunedoara (aproximativ 73 000 locuitori), în timp ce în județul Arad se va înregistra scăderea naturală cea mai intensă (cu o rată medie anuală de peste 5‰ – în special datorită mortalității ridicate). De asemenea, soldul migrator pozitiv prognozat pentru județele Arad și Timiș va fi contracarat de scăderea naturală a populației.

Tabel IV.11. Evoluția populației proiectate pe județe, regiune și țară în perioada 2005-2025

Județe / An	2005*	2010	2015	2020	2025
Arad	459 286	457 100	452 100	445 600	437 600
Caraș-Severin	331 876	327 100	320 000	310 900	300 100
Hunedoara	480 459	460 500	435 600	407 400	376 500
Timiș	658 837	659 500	654 200	645 200	631 800
Regiunea Vest	1 930 458	1 904 200	1 861 900	1 809 100	1 746 000
Total România	21 623 849	21 226 300	20 696 600	20 026 400	19 243 400

* Datele pe anul 2005 sunt preluate din Anuarul Statistic al României 2006, INS, 2006

Sursa: INS, Proiectarea populației României în profil teritorial până în anul 2025, p.21.; Anuarul Statistic al României 2006, INS, 2006

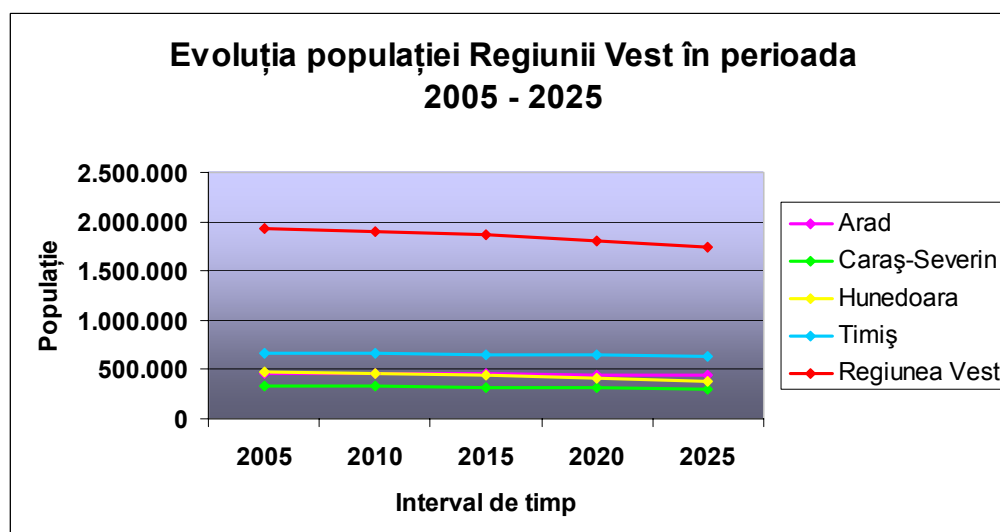

Figura ... Evoluția populației Regiunii Vest în perioada 2005 – 2025

Dacă ne referim la evoluția populației regiunii pe grupe mari de vârstă se observă că grupele „0-14 ani” și „65 și peste” au valori sub media națională indiferent de anul pe care îl luăm drept referință. În același timp, grupa de vârstă „15-64” ani are valori superioare mediei naționale.

Din analiză se mai remarcă o scădere constantă a populației cuprinsă în grupa 0-14 ani (de la 14,9% din totalul populației Regiunii Vest în anul 2005 la 13,6% în 2015 și la 12,3% în anul 2025).

Variații destul de importante suferă și populația încadrată în grupa de vârstă de peste 65 de ani, care se înscrie într-o tendință de creștere (de la 14,4% în 2005 la 14,7% în 2015, iar în 2025 se prognozează că va ajunge la 17,3% din populația Regiunii Vest).

Tabel IV.12. Evoluția populației proiectate a Regiunii Vest pe grupe mari de vârstă

- % -

Județ/ Regiune/ România	Grupe de vârstă	2005*	2010	2015	2020	2025
Arad	0-14	15,2	14,3	14,1	13,7	13,1
	15-64	69,3	71,0	71,3	70,6	70,6
	65 și peste	15,6	14,7	14,6	15,7	16,3
Caraș-Severin	0-14	15,0	14,2	14,1	13,6	12,8
	15-64	70,2	71,2	70,9	70,0	69,8
	65 și peste	14,8	14,6	15,0	16,4	17,4
Hunedoara	0-14	14,9	13,2	12,6	12,0	11,2
	15-64	71,1	72,2	71,9	70,8	70,1
	65 și peste	14,0	14,6	15,5	17,2	18,7
Timiș	0-14	14,8	13,7	13,5	13,0	12,2
	15-64	71,7	73,0	72,8	71,5	71,1
	65 și peste	13,6	13,3	13,7	15,5	17,3
Regiunea Vest	0-14	14,9	13,9	13,6	13,1	12,3
	15-64	70,7	71,7	71,7	70,7	70,4
	65 și peste	14,4	14,4	14,7	16,2	17,3
România	0-14	15,6	14,9	14,6	14,0	13,1
	15-64	69,6	70,6	70,6	69,7	69,5
	65 și peste	14,8	14,5	14,8	16,3	17,4

* Datele pe anul 2005 sunt preluate din Anuarul Statistic al României 2006, INS, 2006

Sursa: INS, Proiectarea populației României în profil teritorial până în anul 2025, pp.30-33.;
Anuarul Statistic al României 2006, INS, 2006

În ceea ce privește evoluția populației pe sexe, se observă diferențe majore în privința scăderii populației feminine și masculine (se aproximează o reducere de circa 86 000 de femei și 98 000 de bărbați până la sfârșitul perioadei de prognoză - anul 2025). Cea mai accentuată scădere a populației feminine, dar și masculine este prognozată a avea loc în județul Hunedoara (circa 51 000 de femei și 53 000 de bărbați).

Tabel IV.13. Evoluția populației masculine pe județe, regiune și țara în perioada 2005-2025

Județe	2005*	2010	2015	2020	2025
Arad	220 861	219 200	216 600	213 300	209 100
Caraș-Severin	161 656	158 900	155 100	150 200	144 400
Hunedoara	233 719	223 100	210 400	196 300	181 000
Timiș	315 272	314 600	311 300	306 000	298 500
Regiunea Vest	931 508	915 800	893 400	865 800	833 000
Total România	10 543 518	10 320 500	10 042 600	9 696 600	9 292 800

* Datele pe anul 2005 sunt preluate din Anuarul Statistic al României 2006, INS, 2006

Sursa: INS, Proiectarea populației României în profil teritorial până în anul 2025, p.22.;
Anuarul Statistic al României 2006, INS, 2006

Tabel IV.14. Evoluția populației feminine pe județe, regiune și țară în perioada 2005-2025

Județe An	2005*	2010	2015	2020	2025
Arad	238 425	237 900	235 500	232 300	228 500
Caraș-Severin	170 220	168 200	165 000	160 800	155 700
Hunedoara	246 740	237 500	225 200	211 100	195 500
Timiș	343 565	345 000	343 100	339 200	333 200
Regiunea Vest	998 950	988 600	986 600	943 400	912 900
Total România	11 080 331	10 905 800	10 654 600	10 329 800	9 950 600

* Datele pe anul 2005 sunt preluate din Anuarul Statistic al României 2006, INS, 2006

Sursa: INS, Proiectarea populației României în profil teritorial până în anul 2025, p.23.; Anuarul Statistic al României 2006, INS, 2006

II.2. Analiza Pieței Muncii

“Capitalul uman constă în acele abilități ale indivizilor care sunt caracteristice acestora și rămân aceleași în orice mediu social, putând fi valorificate pe piața muncii, în schimbul unor resurse economice de orice tip. Practic, capitalul uman este format din capital educațional (abilități dobândite de indivizi în procesul de instruire școlară, dar și în afara acestuia) și capital biologic (abilități fizice ale indivizilor, sintetizate, cel mai adesea, prin starea de sănătate).”¹

Capitalul uman regional stă la baza unor multiple diferențieri de factură regională sau comunitară. Sărăcia sau bogăția de capital uman are o mare inerție în profil teritorial. Indiferent de modalitățile de definire, capitalul uman este măsurat în principal prin educația școlară. Cu cât investițiile pentru educație sunt mai mari, cu atât capitalul uman este de nivel mai ridicat. Totuși, dezvoltarea capitalului uman se face nu numai prin educație școlară, ci și prin pregătire profesională la locul de muncă și prin investiții în starea de sănătate.

Tranziția la economia de piață și-a pus amprenta asupra caracteristicilor pieței muncii, determinând modificări semnificative de volum și structură ale principalilor indicatori ai forței de muncă (rata de activitate, rata de ocupare, rata șomajului etc.).

Conform metodologiei utilizate de Institutul Național de Statistică, populația activă, din punct de vedere economic, cuprinde toate persoanele de 15 ani și peste, care furnizează forța de muncă disponibilă pentru producția de bunuri și servicii. Populația activă include populația ocupată și șomerii BIM.

Populația ocupată cuprinde toate persoanele de 15 ani și peste, care au desfășurat o activitate economică producătoare de bunuri sau servicii de cel puțin o oră în perioada de referință, în scopul obținerii unor venituri sub formă de salarii, plată în natură sau alte beneficii.

Conform datelor statistice, în Regiunea Vest, populația activă era formată în anul 2005 din 845.000 persoane, dintre care 474.000 bărbați și 371.000 femei. Populația ocupată a fost în același an de 788.000 persoane, iar șomerii BIM – 57.000 persoane. În Regiunea Vest, populația ocupată și-a menținut an de an tendința de reducere.

¹ Voicu Bogdan, “Capitalul uman: componente, niveluri, structuri. România în context european”

Șomerii BIM conform criteriilor Biroului Internațional al Muncii (BIM) sunt persoanele de 15 ani și peste, care îndeplinesc simultan următoarele condiții:

- nu au loc de muncă și nu desfășoară o activitate în scopul obținerii unor venituri;
- sunt în căutarea unui loc de muncă realizând în ultimele 4 săptămâni demersuri pentru a-l găsi;
- sunt disponibile să înceapă lucrul în următoarele 15 zile dacă s-ar găsi imediat un loc de muncă.

Rata de activitate reprezintă raportul dintre populația activă și populația totală în vârstă de 15-64 ani, exprimat procentual. Rata de ocupare reprezintă raportul dintre populația ocupată și populația totală în vârstă de 15-64 ani, exprimat procentual. Rata șomajului BIM reprezintă raportul dintre numărul șomerilor BIM și populația activă, exprimat procentual.

Populația activă din Regiunea Vest reprezenta, la nivelul anului 2005, 60,7% din totalul populației în vârstă de muncă (15-64 ani). Se constată faptul că rata de activitate s-a menținut mai mare în cazul bărbaților (69,3% în 2005) decât în cazul femeilor (52,3% în 2005) în perioada 2000-2005.

Populația ocupată din Regiunea Vest reprezenta, la nivelul anului 2005, 56,6% din totalul populației în vârstă de muncă (15-64 ani). Rata de ocupare este mult mai mare pentru persoanele de sex masculin în comparație cu persoanele de sex feminin (63,9% față de 49,5%). Aceste diferențe între sexe, privind rata de activitate și rata ocupării, sunt prezente de-a lungul întregii perioade analizate.

În anul 2005, rata șomajului BIM a fost de 6,7%, cu o structură pe sexe după cum urmează: bărbați 7,7%, iar femei 5,3%. Acest indicator s-a menținut constant mai mare în ceea ce privește șomerii BIM de sex masculin, în întreaga perioadă analizată. Ponderea mai redusă a femeilor se datorează, în primul rând, existenței în regiune a unei dezvoltate industrii textile în lohn, dar în care salariile sunt la limita salariului minim pe economie, și care în perspectivă, datorită evoluției pieței mondiale și a Acordurilor de la Doha, va cunoaște un regres semnificativ.

Tabelul... Participarea populației la forța de muncă, pe sexe, în Regiunea Vest, în perioada 2000-2005

An / Indicator	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Regiunea Vest	- mii persoane -					
Total populație activă	971	941	864	850	861	845
Masculin	522	502	477	477	479	474
Feminin	449	439	387	373	382	371
Total populație ocupată	910	890	803	800	793	788
Masculin	487	471	443	445	433	437
Feminin	423	419	360	355	360	351
Total Șomeri BIM**	61	51	61	50	68	57
Masculin	35	31	34	32	46	37
Feminin	26	20	27	18	22	20
Regiunea Vest	- procente -					
Rata de activitate*	66,8	65,0	62,1	60,8	61,9	60,7
Masculin	74,2	71,5	70,2	69,6	70,3	69,3
Feminin	59,6	58,6	54,3	52,3	53,8	52,3
Rata de ocupare*	62,2	61,2	57,6	57,1	56,9	56,6
Masculin	68,7	66,9	64,9	64,8	63,4	63,9
Feminin	55,9	55,7	50,5	49,7	50,5	49,5
Rata șomajului BIM**	6,4	5,4	7,1	5,9	8,0	6,7
Masculin	6,9	6,2	7,4	6,6	9,6	7,7
Feminin	5,8	4,6	6,8	4,9	5,9	5,3

* Calculate pentru totalul populației în vârstă de muncă (15-64 ani)

** BIM = Biroul Internațional al Muncii

Notă: Începând din anul 2002, datele nu sunt comparabile cu seriile anilor precedenți, datorită revizuirii definițiilor aplicate.

Sursa: Anuarul Statistic al României 2006, INS, 2006

Raportat la totalul populației din Regiunea Vest (1.930.458 persoane), la nivelul anului 2005, persoanele active reprezentau 43,7%, persoanele ocupate 40,8%, șomerii BIM 2,9%, iar persoanele inactice 56,3%.

Procentual, se observă că, cele mai active persoane sunt cele cu vârste cuprinse între 25 și 54 de ani, atât în cazul bărbaților, cât și al femeilor. Ponderea persoanelor active cu vârste cuprinse între 15-24 ani, respectiv 55-64 ani, este mult mai mică, datorită continuării studiilor, respectiv pensionării timpurii. Procentul persoanelor active cu vârsta de peste 65 ani este foarte redus (6,4%), 93,6% dintre acestea fiind persoane inactice.

Ponderea persoanelor inactice din totalul populației este mai ridicată în cazul femeilor, fiind de 62,9% în 2005, față de bărbați, în cazul cărora rata de inactivitate este de 49,1%.

În ceea ce privește populația ocupată raportată la totalul populației de sex masculin sau feminin din Regiunea Vest, procentul bărbaților este superior femeilor, fiind de 47,0% față de 35,1%. Această situație se menține pentru toate grupele de vârstă.

În cazul șomerilor BIM, aceștia sunt mai numeroși în rândul bărbaților (3,9%), mai ales în ceea ce privește grupa de vârstă 15-24 ani.

Structura populației din Regiunea Vest, în funcție de participarea la activitatea economică, pe grupe de vârstă și sexe, în anul 2005, este prezentată în tabelul următor.

Tabelul... Structura populației din Regiunea Vest, după participarea la activitatea economică, pe grupe de vârstă și sexe, în anul 2005

- % -

Indicator / Grupe de vârstă	Total populație	Persoane active			Persoane inactive
		Total	Ocupate	Șomeri BIM*	
Regiunea Vest	100,0	43,7	40,8	2,9	56,3
Sub 15 ani	100,0	-	-	-	100,0
15 - 64 ani	100,0	60,7	56,6	4,1	39,3
din care:					
15 - 24 ani	100,0	29,6	24,3	5,3	70,4
25 - 34 ani	100,0	78,9	73,7	5,2	21,1
35 - 44 ani	100,0	82,8	78,6	4,2	17,2
45 - 54 ani	100,0	72,1	67,8	4,3	27,9
55 - 64 ani	100,0	32,3	31,8	0,5	67,7
65 ani și peste	100,0	6,4	6,4	-	93,6
Masculin	100,0	50,9	47,0	3,9	49,1
Sub 15 ani	100,0	-	-	-	100,0
15 - 64 ani	100,0	69,3	63,9	5,4	30,7
din care:					
15 - 24 ani	100,0	35,7	27,6	8,1	64,3
25 - 34 ani	100,0	87,8	81,4	6,4	12,2
35 - 44 ani	100,0	92,1	86,7	5,4	7,9
45 - 54 ani	100,0	82,3	77,2	5,1	17,7
55 - 64 ani	100,0	40,8	40,4	0,4	59,2
65 ani și peste	100,0	7,8	7,8	-	92,2
Feminin	100,0	37,1	35,1	2,0	62,9
Sub 15 ani	100,0	-	-	-	100,0
15 - 64 ani	100,0	52,3	49,5	2,8	47,7
din care:					
15 - 24 ani	100,0	23,3	21,0	2,3	76,7
25 - 34 ani	100,0	70,0	65,9	4,1	30,0
35 - 44 ani	100,0	73,7	70,5	3,2	26,3
45 - 54 ani	100,0	62,7	59,2	3,5	37,3
55 - 64 ani	100,0	25,0	24,5	0,5	75,0
65 ani și peste	100,0	5,4	5,4	-	94,6

* BIM = Biroul Internațional al Muncii

Sursa: Anuarul Statistic al României 2006, INS, 2007

Populația ocupată din Regiunea Vest, în anul 2005, era formată din 788.000 persoane, dintre care 44,5% erau femei, iar 55,5% erau bărbați. Din totalul populației ocupate, ponderea cea mai mare o dețin persoanele cu studii liceale – 34,9%, urmate de persoanele cu pregătire profesională, care reprezintă 25,3% din total. Din totalul persoanelor ocupate în vârstă de muncă (15-64 ani) în 2005, doar 13,5% aveau studii superioare. În ceea ce privește persoanele de 65 ani și peste, acestea reprezintă 2,3% din totalul populației ocupate.

Tabelul... Structura populației ocupate din Regiunea Vest, după nivelul de instruire și pe grupe de vârstă, în anul 2005

Regiunea de dezvoltare / Nivel de instruire	Total populație ocupată	din care, în vârstă de muncă:					65 ani și peste	
		Total 15-64 ani	grupe de vârstă (ani)					
			15-24	25-34	35-44	45-54		55-64
Regiunea Vest	mii persoane							
Total	788	770	71	223	217	193	66	18
	procente							
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Superior	13,2	13,5	4,9	15,8	12,7	14,4	14,8	1,4
Postliceal de specialitate sau tehnic de maiștri	4,7	4,8	2,0	4,8	4,1	5,8	7,3	1,7
Liceal	34,9	35,6	38,0	38,8	47,3	26,3	11,4	2,8
Profesional, complementar sau de ucenici	25,3	25,7	25,6	25,5	23,9	30,6	17,7	6,4
Gimnazial	18,1	17,4	23,8	13,6	10,5	20,8	36,3	46,5
Primar sau fără școală absolvită	3,8	3,0	5,7	1,5	1,5	2,1	12,5	41,2
Din total, femei:	procente							
Total	44,5	44,4	42,3	44,6	45,1	45,3	41,3	50,7
Superior	5,9	6,0	2,5	7,3	6,3	6,3	3,8	0,4
Postliceal de specialitate sau tehnic de maiștri	1,9	1,9	1,5	2,8	1,6	1,7	1,7	-
Liceal	17,8	18,2	20,2	18,0	24,5	14,5	6,5	0,2
Profesional, complementar sau de ucenici	8,0	8,2	8,6	8,7	7,5	10,3	2,3	-
Gimnazial	8,9	8,7	7,9	7,1	4,7	11,7	19,0	20,0
Primar sau fără școală absolvită	2,0	1,4	1,6	0,7	0,5	0,8	8,0	30,1

Sursa: Anuarul Statistic al României 2006, INS, 2006

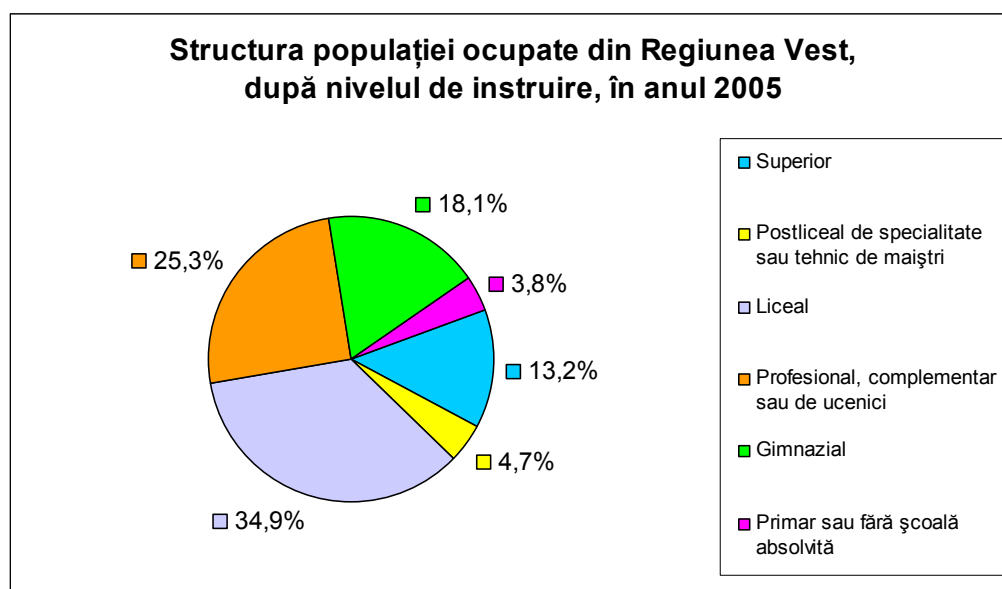

Figura... Structura populației ocupate din Regiunea Vest, după nivelul de instruire, în anul 2005

Ponderea salariaților în totalul populației ocupate din Regiunea Vest a fost în anul 2005 de 76,2%, iar a patronilor doar de 1,7%. Cei mai mulți patroni (44,9%) au vârsta cuprinsă între 35 și 44 ani. Din totalul salariaților din Regiunea Vest, ponderea cea mai mare o dețin persoanele de sex masculin (54,5%). Cea mai mare parte a patronilor din regiune sunt bărbați (69,2%). Ponderea lucrătorilor pe cont propriu și a celor familiari neremunerați este mai mare în cazul bărbaților, aceștia reprezentând 58% din totalul acestui tip de lucrători.

Tabloul... Structura populației ocupate din Regiunea Vest, după statutul profesional, pe grupe de vârstă și sexe, în anul 2005

Regiunea de dezvoltare / Statutul profesional	Total populație ocupată (mii persoane)	din care, în vârstă de muncă (%):					65 ani și peste (%)	
		Total 15-64 ani	grupe de vârstă (ani)					
			15-24	25-34	35-44	45-54		55-64
Regiunea Vest								
Total	788	97,8	9,0	28,3	27,5	24,6	8,4	2,2
Salariat	600	100,0	8,9	31,1	29,3	25,6	5,1	-
Patron	13	100,0	-	25,0	44,9	22,3	7,8	-
Lucrător pe cont propriu	109	88,7	4,4	16,3	22,7	24,1	21,2	11,3
Lucrător familial neremunerat	65	92,2	18,7	23,6	16,1	16,8	17,0	7,8
Membru al unei societăți agricole sau al unei cooperative	*)	100,0	59,6	28,3	5,3	6,8	-	-
Masculin								
Total	437	98,0	9,4	28,3	27,2	24,2	8,9	2,0
Salariat	327	99,9	8,8	31,2	28,2	25,1	6,6	0,1
Patron	9	100,0	-	23,2	46,2	20,6	10,0	-
Lucrător pe cont propriu	79	89,7	3,8	16,1	25,2	25,3	19,3	10,3
Lucrător familial neremunerat	22	98,0	42,0	30,7	12,2	8,5	4,6	2,0
Membru al unei societăți agricole sau al unei cooperative	*)	100,0	-	75,7	-	24,3	-	-
Feminin								
Total	351	97,4	8,5	28,3	27,9	24,9	7,8	2,6
Salariat	273	100,0	9,0	30,9	30,6	26,1	3,4	-
Patron	*)	100,0	-	30,0	41,4	27,2	1,4	-
Lucrător pe cont propriu	30	86,0	5,8	16,8	16,3	21,1	26,0	14,0
Lucrător familial neremunerat	44	89,4	7,1	20,1	18,1	20,9	23,2	10,6
Membru al unei societăți agricole sau al unei cooperative	*)	100,0	82,6	10,0	7,4	-	-	-

*) Datele calculate prin extindere nu sunt fiabile datorită numărului redus de cazuri observate.

Sursa: Anuarul Statistic al României 2006, INS, 2006

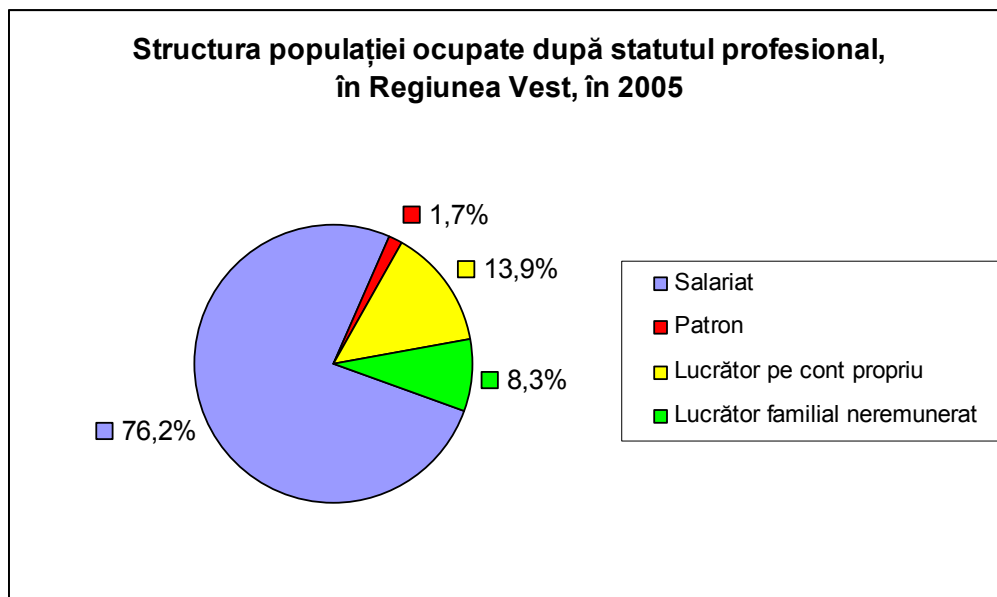

Figura... Structura populației ocupate după statutul profesional, în Regiunea Vest, în anul 2005

În structura populației ocupate pe sectoare ale economiei naționale, datorită mutațiilor care au avut loc după 1989 din punct de vedere macroeconomic, au intervenit următoarele schimbări:

- *restructurarea sectorului industriei grele*, care a antrenat o scădere semnificativă a populației ocupate în cadrul acestui sector;
- *șomajul industrial*, care a provocat un fenomen de întoarcere la sat și o creștere a activelor în agricultură;
- *dinamica sectorului de servicii* (în special comerțul), care a permis absorbția unei părți crescânde a populației active.

În ceea ce privește ponderea populației ocupate pe sectoare economice se poate observa că tendința este de scădere pentru agricultură și pentru industrie, dar din motive diferite. Agricultura reprezintă un sector neatractiv și cu o productivitate a muncii redusă, existând încă un număr mare de persoane ocupate în acest sector.

În industrie analiza trebuie defalcată pe ramuri industriale și pe județe, existând ramuri în dezvoltare care atrag forța de muncă, iar altele în declin, care generează șomaj. Sectorul de construcții manifestă o tendință de creștere ceea ce implică creșterea ocupării în acest sector. Sectorul serviciilor înregistrează o creștere rapidă, dublată de apariția și dezvoltarea unor subramuri ale acestui sector. Aceste evoluții pozitive din sectorul serviciilor antrenează o creștere a populației ocupate în acest sector.

Tabelul... Structura populației ocupate din Regiunea Vest, pe activități ale economiei naționale, la nivel de secțiune CAEN și pe grupe de vârstă, în anul 2005

Activitatea (secțiuni CAEN Rev.1)	Total populație ocupată (mii persoane)	din care, în vârstă de muncă (%):						65 ani și peste (%)
		Total 15- 64 ani	grupe de vârstă (ani)					
			15- 24	25- 34	35- 44	45- 54	55- 64	
Total Regiunea Vest	788	97,8	9,0	28,3	27,5	24,6	8,4	2,2
Agricultură, vânătoare și silvicultură	163	89,4	8,7	17,8	19,5	22,5	20,9	10,6
Pescuit și piscicultură	*)	100,0	-	-	100,0	-	-	-
Industrie	270	100,0	10,0	32,3	31,0	23,4	3,3	-
Industrie extractivă	21	100,0	-	36,9	42,4	19,8	0,9	-
Industrie prelucrătoare	229	100,0	11,7	32,6	29,9	22,7	3,1	-
Energie electrică și termică, gaze și apă	20	100,0	2,2	23,5	32,4	34,3	7,6	-
Construcții	48	100,0	8,0	29,5	21,3	32,8	8,4	-
Comerț	85	99,9	13,6	35,4	27,4	19,9	3,6	0,1
Hoteluri și restaurante	16	100,0	16,9	26,3	27,2	22,7	6,9	-
Transport, depozitare și comunicații	51	99,9	3,9	26,7	38,9	25,7	4,7	0,1
Intermedieri financiare	*)	100,0	3,6	22,1	39,3	27,1	7,9	-
Tranzacții imobiliare și alte servicii	17	100,0	4,9	31,1	29,2	27,6	7,2	-
Administrație publică și apărare	42	100,0	9,2	25,4	33,6	26,3	5,5	-
Învățământ	34	99,5	3,5	29,5	23,6	31,2	11,7	0,5
Sănătate și asistență socială	32	99,7	1,9	29,2	27,3	31,9	9,4	0,3
Celelalte activități ale economiei naționale	24	100,0	11,7	34,3	21,9	25,5	6,6	-

*) Datele calculate prin extindere nu sunt fiabile datorită numărului redus de cazuri observate

Sursa: Anuarul Statistic al României 2006, INS, 2006

Populația ocupată civilă cuprinde, potrivit metodologiei balanței forței de muncă, toate persoanele care, în anul de referință, au desfășurat o activitate economico-socială aducătoare de venit, cu excepția cadrelor militare și a persoanelor asimilate acestora (personalul MapN, MAI, SRI, militari în termen), a salariaților organizațiilor politice, obștești și a deținuților.

În anul 2005, în sectorul terțiar își desfășura activitatea 37,7% din populația ocupată civilă, în industrie 29,5%, în agricultură 26,7%, iar în construcții 6,1%.

O pondere însemnată a populației județelor din Regiunea Vest a fost ocupată în sectorul serviciilor în 2005: 41,5% din populația ocupată a județului Timiș, 38,5% din populația ocupată a județului Arad, 38% din populația ocupată a județului Hunedoara și 34% din populația ocupată a județului Caraș-Severin.

În județul Caraș-Severin, cea mai mare parte a populației ocupate lucra în anul 2005 în agricultură – 37,8%. Cea mai mare parte a populației ocupate din județul Hunedoara a fost angajată în industrie – 33,2%. În județele Timiș, Arad și Hunedoara, cea mai mare parte a populației ocupate era în sectorul serviciilor, care se preconizează că se va dezvolta mult și în viitor. În ceea ce privește sectorul construcțiilor, acesta este cel mai dezvoltat în județul Timiș, unde 5,6% din populația ocupată activează în acest sector.

Tabel IV.23. Structura și evoluția populației ocupate civile a Regiunii Vest pe sectoare de activitate

- mii persoane -

Anul	Regiunea Vest			Arad			Caraș-Severin			Hunedoara			Timiș		
	Agri.	Ind.	total	Agri.	Ind.	total	Agri.	Ind.	total	Agri.	Ind.	total	Agri.	Ind.	total
1998	282,7	231,5	832,6	65,7	46,3	189,6	57,5	39,3	144,2	54,9	71,7	203,4	104,6	74,2	295,4
1999	286,4	204,3	780,4	65,7	42,4	179,4	59,2	34,2	134,0	58,0	61,5	187,9	103,5	66,2	279,1
2000	294,9	218,9	821,1	68,4	42,9	189,2	62,4	31,5	137,9	60,4	66,3	199,1	103,7	78,2	294,9
2001	285,7	223,5	808,8	65,2	50,1	191,9	60,0	30,9	134,5	58,7	63,6	191,3	101,8	78,9	291,1
2002	247,4	239,4	815,3	56,5	55,4	193,3	51,2	29,6	124,4	50,9	66,8	195,8	88,8	87,6	301,8
2003	237,1	235,1	811,0	54,3	57,9	197,2	49,5	28,3	124,1	49,1	59,0	187,0	84,2	89,9	302,7
2004	216,7	244,6	818,2	50,8	60,3	198,9	44,6	28,3	118,6	44,4	64,5	181,6	76,9	91,5	309,1
2005	222,9	246,6	834,9	52,4	64,1	202,6	45,3	28,8	119,7	45,7	64,4	193,8	79,5	89,3	318,8

Sursă: Anuarul statistic al României, INS, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006

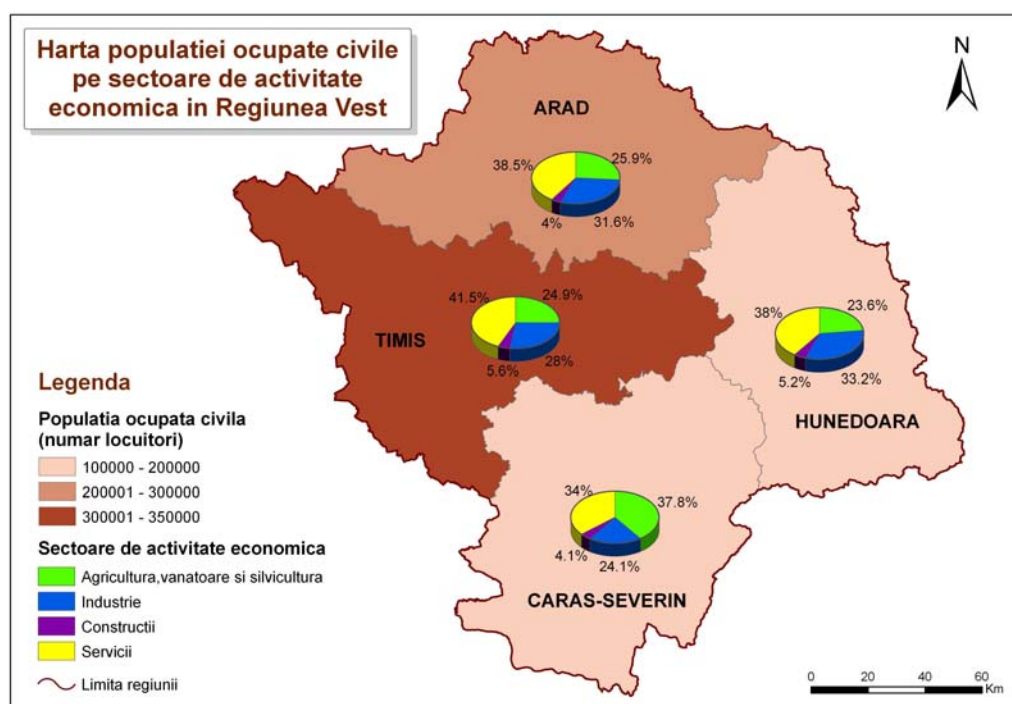

Figura ... Harta populației ocupate civile din Regiunea Vest, pe sectoare de activitate și pe județe, în 2005

Șomajul, fenomen social cu influențe negative asupra dezvoltării societății, este rezultatul direct al proceselor de restructurare și adaptare a economiei naționale la cerințele unei economii de piață deschise.

Măsura volumului șomajului în România, ca de altfel și în alte țări europene, se realizează prin doi indicatori: șomajul definit în accepțiunea BIM (Biroul Internațional al Muncii) și șomajul înregistrat.

Șomerii înregistrați conform legii nr. 76/2002 sunt persoanele care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- sunt în căutarea unui loc de muncă de la vârsta de minimum 16 ani și până la îndeplinirea condițiilor de pensionare;

- starea de sănătate și capacitățile fizice și psihice le fac apte pentru prestarea unei munci;
- nu au loc de muncă, nu realizează venituri sau realizează din activități autorizate potrivit legii, venituri mai mici decât indemnizația de șomaj ce li s-ar cuveni potrivit acestei legi;
- sunt disponibile să înceapă lucrul în perioada imediat următoare dacă și-ar găsi un loc de muncă;
- sunt înregistrate la Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, sau la alt furnizor de servicii de ocupare, care funcționează în condițiile prevăzute de lege.

În perioada 2000-2005, șomajul înregistrat în Regiunea Vest a avut un nivel maxim de 95.674 persoane în anul 2000 și după o evoluție descendentă, cu excepția anului 2003, a atins un nivel minim de 45.270 persoane în 2005. În ceea ce privește șomajul în rândul populației feminine a Regiunii Vest, acesta a urmat aceeași linie descendentă, de la 45.570 femei șomere în 2000 la 20.550 femei șomere în 2005.

Rata șomajului înregistrat reprezintă raportul dintre numărul șomerilor (înregistrați la agențiile pentru ocuparea forței de muncă) și populația activă civilă (șomeri și populație ocupată civilă, definită conform metodologiei balanței forței de muncă). Datele statistice nu reflectă pe deplin situația reală de pe piața muncii.

Evoluția ratei șomajului arată că în Regiunea Vest acest indicator a urmat un trend descrescător, cu excepția anului 2003, când șomajul a fost 7%. Scăderea ratei șomajului este o dovadă a dezvoltării economiei. Rata șomajului a înregistrat în timpul perioadei analizate valori tot mai mici, de la 10,4% în 2000 la 5,1% în 2005. Pentru populația feminină, rata șomajului a fost descrescătoare în perioada 2000-2005, când aceasta a scăzut cu 5,5 puncte procentuale, de la 10,4% în 2000 la 4,9% în 2005.

În întreaga perioadă analizată, cea mai mare rată a șomajului a fost înregistrată în județul Hunedoara. Această situație se datorează în principal disponibilizărilor masive ale lucrătorilor din industriile metalurgică și siderurgică și din minerit, care nu au fost corelate cu acțiuni de reconversie și sprijin pentru absorbția forței de muncă prin stimularea inițiativei private.

Tabelul ... Șomeri înregistrați și rata șomajului în Regiunea Vest, pe județe, la 31 decembrie, în perioada 2000-2005

Regiunea / Județul	2000		2001		2002	
	Nr. șomerilor înregistrați	Rata șomajului %	Nr. șomerilor înregistrați	Rata șomajului %	Nr. șomerilor înregistrați	Rata șomajului %
Regiunea Vest	95674	10,4	84751	9,5	57307	6,6
• <i>femei</i>	45570	10,4	41116	9,5	27563	6,6
Arad	17430	8,4	12455	6,1	10273	5
• <i>femei</i>	7036	7,4	5712	5,8	4995	5,2
Caraș - Severin	14757	9,7	17707	11,6	13460	9,8
• <i>femei</i>	7713	10,8	8983	12,3	6208	9,5
Hunedoara	39163	16,4	34516	15,3	21265	9,8
• <i>femei</i>	19169	17,5	16582	16	10357	10,5
Timiș	24324	7,6	20073	6,5	12309	3,9
• <i>femei</i>	11652	7,2	9839	6,3	6003	3,8
Regiunea / Județul	2003		2004		2005	
	Nr. șomerilor înregistrați	Rata șomajului %	Nr. șomerilor înregistrați	Rata șomajului %	Nr. șomerilor înregistrați	Rata șomajului %
Regiunea Vest	60691	7	50695	5,8	45270	5,1
• <i>femei</i>	26597	6,5	22181	5,4	20550	4,9
Arad	9726	4,7	7488	3,6	7551	3,6
• <i>femei</i>	4254	4,4	3162	3,3	3102	3,1
Caraș - Severin	13420	9,8	11735	9,0	10209	7,9
• <i>femei</i>	5751	9	4855	8,0	4380	7,1
Hunedoara	26616	12,5	23253	10,8	20150	9,4
• <i>femei</i>	11314	11,7	10091	10,4	9418	9,4
Timiș	10929	3,5	8219	2,6	7360	2,3
• <i>femei</i>	5278	3,5	4073	2,6	3650	2,3

Sursa: INS, Anuarul Statistic al României 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006

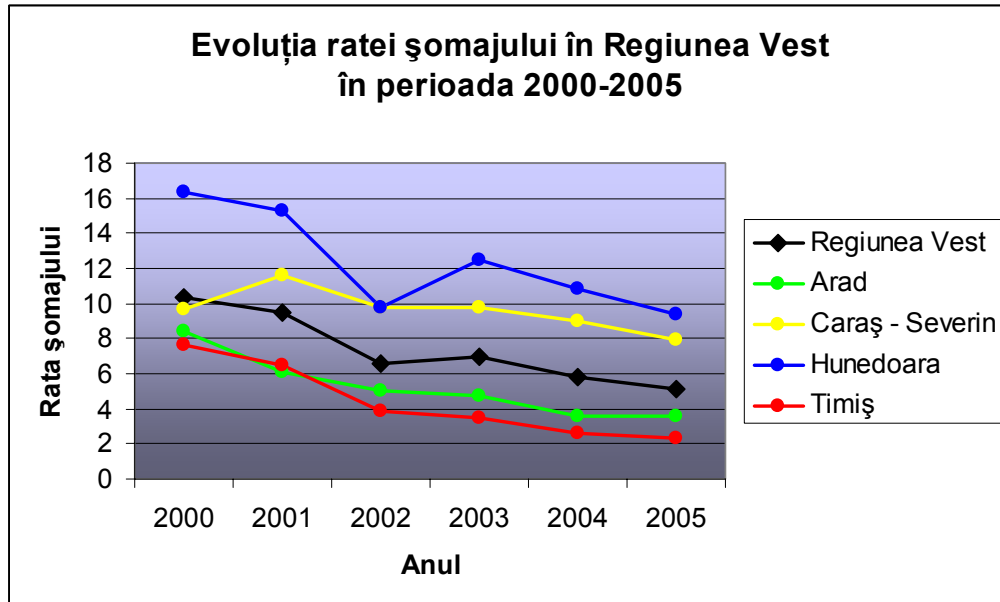

Figura... Evoluția ratei șomajului în Regiunea Vest, pe județe, în perioada 2000-2005

Chiar dacă valoarea ratei șomajului în Regiunea Vest se situează sub media națională de 5,9%, șomajul constituie totuși una dintre principalele probleme cu care se confruntă regiunea, în special în rândul tinerilor. Șomajul în rândul tinerilor absolvenți este o importantă problemă socială, cel puțin după cum s-a observat în multe dintre țările din vestul Europei, datorită faptului că ei trebuie, în primul rând, să acumuleze experiență în muncă.

Analizând situațiile din țările dezvoltate se observă că este posibil ca tinerii care devin șomeri pe termen lung să fie în pericol de a nu mai fi niciodată capabili să-și găsească un loc de muncă obișnuit pe piața muncii, deoarece își pierd încrederea în propriile forțe și ajung în situații problematice, cum ar fi prostituția sau consumul de alcool și droguri.

Prăbușirea anumitor ramuri precum siderurgia sau sectorul minier în județele monoindustriale (Hunedoara și Caraș-Severin) nu trebuie să mascheze dinamismul zonelor de activitate din jurul Timișoarei și Aradului. De altfel, rata șomajului în județele Arad și Timiș este inferioară celei din Hunedoara și Caraș-Severin.

Tabelul... Șomerii înregistrați și rata șomajului în Regiunea Vest, pe județe, la 31 decembrie 2005

Regiunea de dezvoltare / Județul	Numărul șomerilor înregistrați	din care:		
		Beneficiari de indemnizație de șomaj	Șomeri neindemnizați	Rata șomajului (%)
Total România	522967	215311	307656	5,9
Femei	219224	95297	123927	5,2
Regiunea Vest	45270	22623	22647	5,1
Femei	20550	10343	10207	4,9
Arad	7551	3132	4419	3,6
Femei	3102	1304	1798	3,1
Caraș-Severin	10209	4997	5212	7,9
Femei	4380	2109	2271	7,1
Hunedoara	20150	10626	9524	9,4
Femei	9418	4914	4504	9,4
Timiș	7360	3868	3492	2,3
Femei	3650	2016	1634	2,3

Sursa: Anuarul Statistic al României 2006, INS, 2006

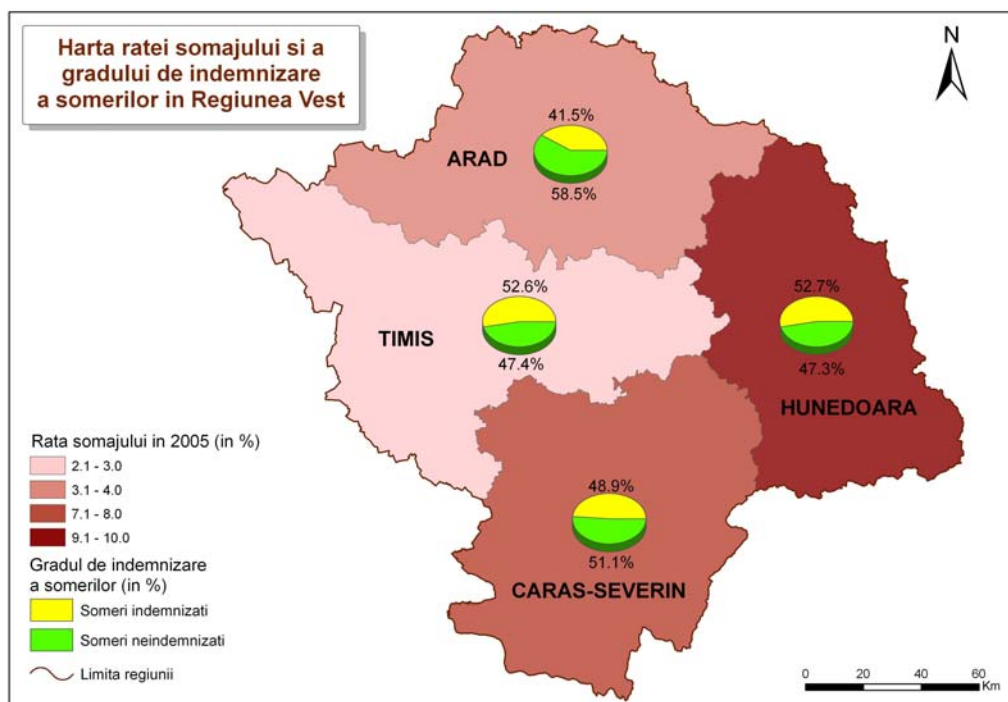

Figura... Harta ratei șomajului și a gradului de indemnizare a șomerilor în Regiunea Vest, pe județe, în perioada 2000-2005

La sfârșitul anului 2005, rata șomajului în Regiunea Vest a fost 5,1%. Situația pe județe arată astfel: rata șomajului în județul Timiș a fost 2,3%, în județul Arad – 3,6%, în Caraș-Severin 7,9%, iar în județul Hunedoara s-a înregistrat cea mai mare rată a șomajului din regiune, având o valoare de 9,4%.

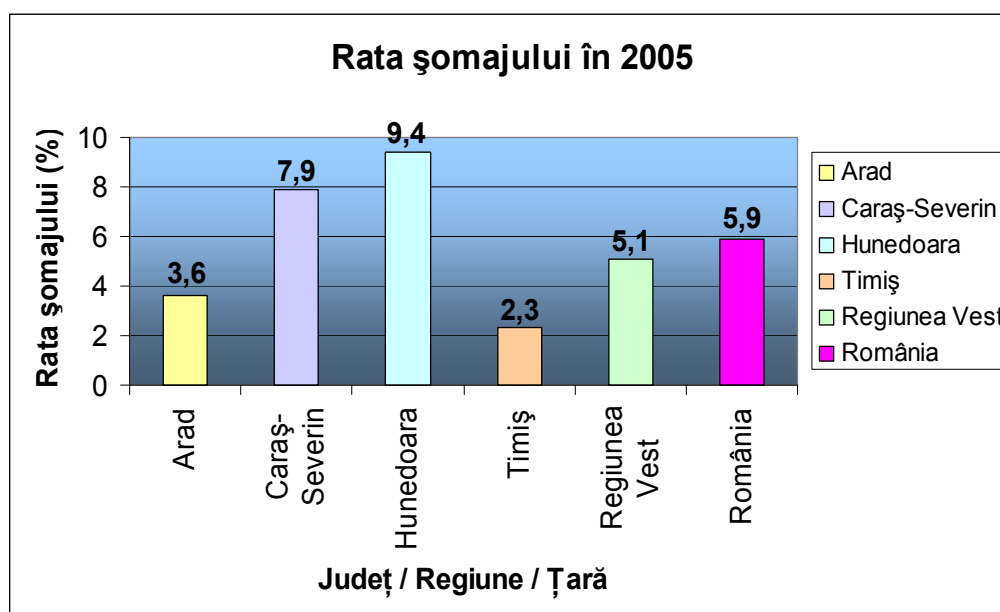

Figura... Rata șomajului în Regiunea Vest, pe județe, la 31 decembrie 2005

Situația privind rata șomajului în regiunile de dezvoltare din România este diferită. Se observă că cea mai mare rată a șomajului a fost înregistrată în regiunile din sudul și centrul țării, urmate de estul României. Cele mai mici rate ale șomajului au fost înregistrate, în ordine crescătoare, în următoarele

regiuni, astfel: în Regiunea București-Ilfov – 2,4%, urmată de Regiunile Nord-Vest – 4% și Vest – 5,1%.

Tabelul... Șomerii înregistrați și rata șomajului pe regiuni de dezvoltare și județe, la 31 decembrie 2005

Regiunea de dezvoltare / Județul	Numărul șomerilor înregistrați	Rata șomajului (%)
România	522967	5,9
Nord - Est	92260	6,8
Sud - Est	70464	6,4
Sud - Muntenia	93142	7,3
Sud - Vest Oltenia	68893	7,4
Vest	45270	5,1
Nord - Vest	48086	4,0
Centru	79063	7,3
București - Ilfov	25789	2,4

Sursa: Anuarul Statistic al României 2006, INS, 2006

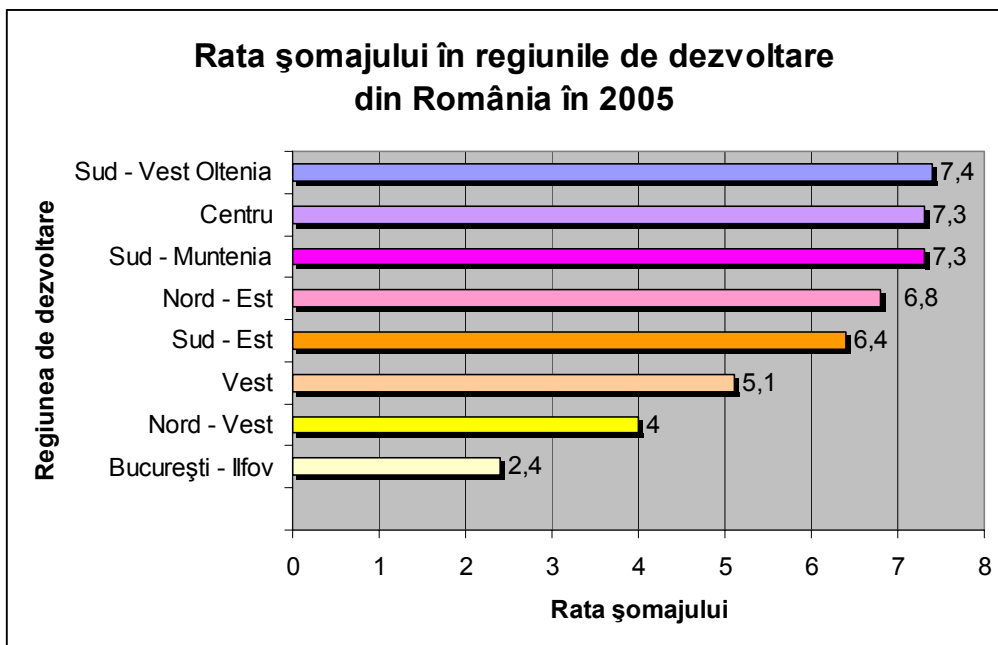

Figura... Rata șomajului pe regiuni de dezvoltare, la 31 decembrie 2005

Șomerii înregistrați pot fi: a) șomeri indemnizați cu experiență în muncă, aceștia fiind persoane care și-au pierdut locul de muncă; b) șomeri indemnizați fără experiență în muncă, aceștia fiind absolvenți ai instituțiilor de învățământ și c) șomeri neindemnizați. Șomerii înregistrați din Regiunea Vest numără 45.270 persoane, dintre care: șomeri indemnizați cu experiență în muncă – 19.612 persoane (43,3%); șomeri indemnizați fără experiență în muncă – 3.011 persoane (6,7%) și șomeri neindemnizați – 22.647 persoane (50,0%).

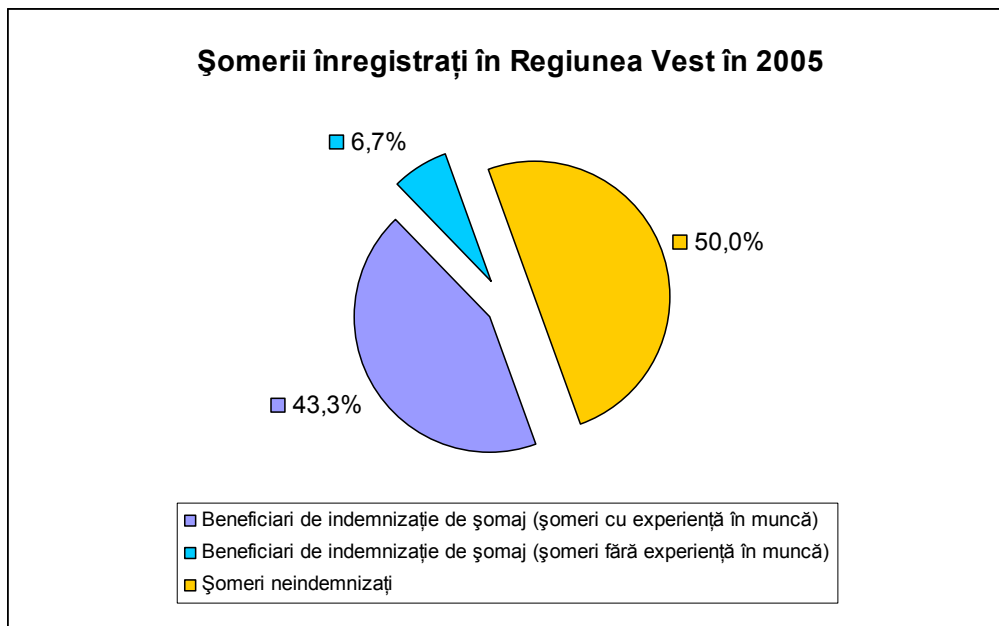

Figura... Tipurile de șomeri înregistrați, în Regiunea Vest, la 31 decembrie 2005

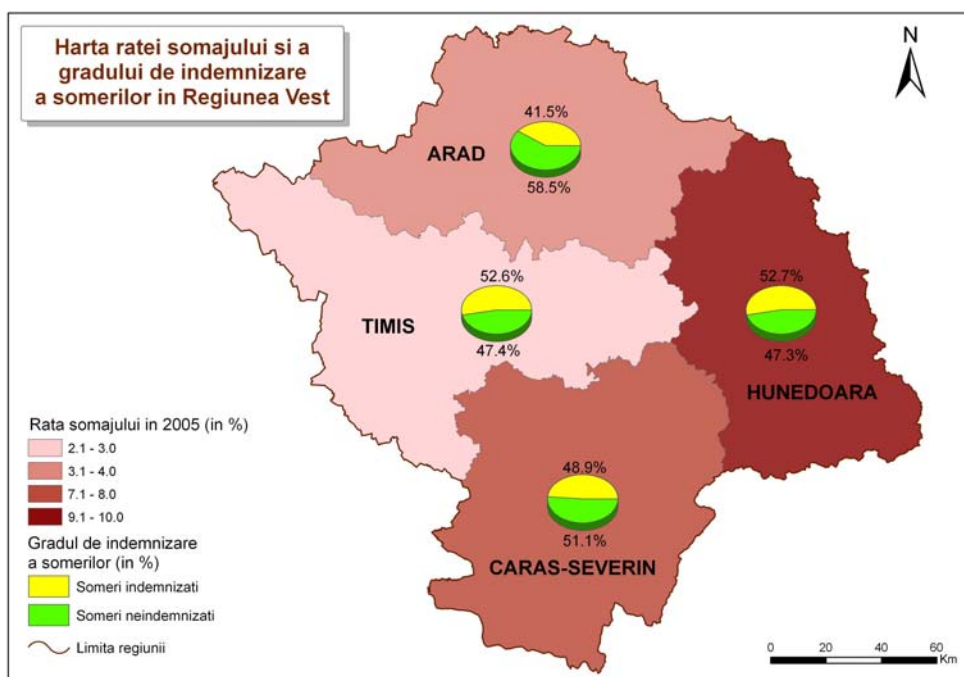

Figura... Harta șomerilor înregistrați neindemnizați pe nivele de instruire și pe județe, în Regiunea Vest, la 31 decembrie 2005

Șomerii neindemnizați din Regiunea Vest reprezintă jumătate din totalul șomerilor înregistrați. 88% dintre șomerii neindemnizați sunt persoane cu un nivel de instruire primar, gimnazial sau profesional. În special în județul Hunedoara, trebuie avute în vedere măsuri active de combatere a șomajului de acest tip, întrucât în acest județ se află numărul cel mai mare de șomeri neindemnizați din Regiunea Vest, acest fapt semnaland prezența unor probleme sociale mari.

Tabelul... Șomerii înregistrați în Regiunea Vest, pe județe și nivel de instruire, la 31 decembrie 2005

- număr persoane -

Regiunea de dezvoltare / Județul	Beneficiari de indemnizație de șomaj (șomeri cu experiență în muncă) ¹⁾				Beneficiari de indemnizație de șomaj (șomeri fără experiență în muncă) ²⁾				Șomeri neindemnizați			
	Total	din care: după nivelul de instruire			Total	din care: după nivelul de instruire			Total	din care: după nivelul de instruire		
		Primar, gimnazial și profesional	Liceal și postliceal	Universitar		Primar, gimnazial și profesional	Liceal și postliceal	Universitar		Primar, gimnazial și profesional	Liceal și postliceal	Universitar
Regiunea Vest	19612	13359	5283	970	3011	1308	1008	695	22647	19925	2094	628
Arad	2879	2054	711	114	253	59	106	88	4419	4087	230	102
Caraș-Severin	3997	2630	1189	178	1000	464	376	160	5212	4533	562	117
Hunedoara	9267	6202	2563	502	1359	686	394	279	9524	8246	1047	231
Timiș	3469	2473	820	176	399	99	132	168	3492	3059	255	178

¹⁾ Beneficiari de indemnizație de șomaj (persoane aflate în șomaj ca urmare a pierderii locului de muncă) conform art. 39 din Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă.

²⁾ Beneficiari de indemnizație de șomaj (absolvenți ai instituțiilor de învățământ) conform art. 40 din Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă.

Sursa: Anuarul Statistic al României 2006, INS, 2006

Conform metodologiei Institutului Național de Statistică, numărul mediu al salariaților reprezintă o medie aritmetică simplă rezultată din suma efectivelor zilnice ale salariaților, inclusiv din zilele de repaus săptămânal, sărbători legale și alte zile nelucrătoare împărțită la numărul total al zilelor calendaristice (365 zile). Salariații care nu sunt angajați cu normă întreagă sunt incluși în numărul mediu proporțional cu timpul de lucru prevăzut în contractul de muncă.

Numărul mediu al salariaților în Regiunea Vest a crescut în perioada 2000-2005 cu 12.000 persoane, astfel: în județul Arad numărul mediu al salariaților a crescut cu 8.000 persoane (adică cu 7,4%), în Caraș-Severin numărul mediu al salariaților a scăzut cu 9.000 persoane (scădere procentuală de 13,0%), în Hunedoara numărul mediu al salariaților a scăzut cu 8.000 persoane (scădere de 6,3%), iar în Timiș numărul mediu al salariaților a crescut cu 21.000 persoane, creșterea procentuală în această perioadă la nivelul județului fiind de 12,4%.

Tabelul... Numărul mediu al salariaților, pe regiuni de dezvoltare și județe, în perioada 2000-2005

- mii persoane -

Regiunea de dezvoltare / Județul	Total salariați					
	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Total România	4623	4619	4568	4591	4469	4559
Nord - Est	633	636	600	594	563	567
Sud - Est	565	572	552	546	546	551
Sud - Muntenia	617	605	596	598	571	571
Sud - Vest Oltenia	429	425	406	408	395	393
Vest	472	466	474	479	472	484
<i>Arad</i>	<i>108</i>	<i>108</i>	<i>109</i>	<i>112</i>	<i>113</i>	<i>116</i>
<i>Caraș-Severin</i>	<i>69</i>	<i>68</i>	<i>61</i>	<i>63</i>	<i>59</i>	<i>60</i>
<i>Hunedoara</i>	<i>126</i>	<i>122</i>	<i>125</i>	<i>123</i>	<i>119</i>	<i>118</i>
<i>Timiș</i>	<i>169</i>	<i>168</i>	<i>179</i>	<i>181</i>	<i>181</i>	<i>190</i>
Nord - Vest	576	590	577	581	576	580
Centru	627	614	616	616	585	576
București - Ilfov	704	711	747	769	761	837

Sursa: Anuarul Statistic al României 2006, INS, 2006

În ceea ce privește situația pe sexe, numărul mediu al salariaților din Regiunea Vest în 2005 era constituit, procentual, din 51,4% bărbați, respectiv 48,6% femei, reflectând o situație echilibrată din acest punct de vedere.

Numărul mediu al salariaților în Regiunea Vest a crescut în perioada 2004-2005 cu 12.000 persoane, dintre care 6.000 au fost bărbați și 6.000 au fost femei.

Tabelul... Numărul mediu al salariaților, pe regiuni de dezvoltare, județe și sexe, în perioada 2004-2005

- mii persoane -

Regiunea de dezvoltare / Județul	Total		Bărbați		Femei	
	2004	2005	2004	2005	2004	2005
Total România	4469	4559	2350	2413	2119	2146
Nord - Est	563	567	288	296	275	271
Sud - Est	546	551	293	296	253	255
Sud - Muntenia	571	571	307	310	264	261
Sud - Vest Oltenia	395	393	218	218	177	175
Vest	472	484	243	249	229	235
Arad	113	116	57	58	56	58
Caraș-Severin	59	60	33	32	26	28
Hunedoara	119	118	66	63	53	55
Timiș	181	190	87	96	94	94
Nord - Vest	576	580	299	298	277	282
Centru	585	576	303	299	282	277
București - Ilfov	761	837	399	447	362	390

Sursa: Anuarul Statistic al României 2006, INS, 2006

În perspectivă, proiecția Institutului Național de Cercetare Științifică în domeniul Muncii și Protecției Sociale indică dezechilibre serioase pe piața muncii, de-a lungul perioadei 2005-2013, prognozându-se o ofertă superioară cererii atât la nivel regional, cât și la nivelul fiecărui județ component. Județul cu cea mai mare diferență negativă dintre cerere și ofertă este județul Hunedoara, urmat îndeaproape la orizontul anului 2013 de județele Caraș-Severin și Timiș. În schimb, județul Arad stă mult mai bine din acest punct de vedere, oferta depășind doar cu puțin cererea.

Tabel IV.24. Prognoza balanței cerere-ofertă (mii persoane) în Regiunea Vest, pe județe, în perioada 2006-2013

Județe / Ani	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Arad	-8,841	-8,126	-7,420	-6,725	-6,039	-5,223	-4,408	-3,594
Caraș-Severin	-18,635	-18,769	-18,908	-19,052	-19,202	-19,204	-19,208	-19,216
Hunedoara	-31,788	-30,001	-28,703	-26,991	-25,766	-23,683	-22,081	-20,056
Timiș	-16,698	-16,503	-17,024	-16,867	-17,425	-16,945	-17,166	-16,692
Regiunea Vest	-75,962	-73,398	-72,056	-69,635	-68,431	-65,055	-62,863	-59,558

Sursa: Institutului Național de Cercetare Științifică în domeniul Muncii și Protecției Sociale, 2005

În ceea ce privește proiecția aceluiași institut privind balanța cerere-ofertă pe activități ale economiei naționale, se constată, conform tabelului de mai jos, că cea mai mare diferență negativă se înregistrează în cazul domeniului agricultură, vânătoare și silvicultură. Urmează domeniile: industrie, administrație publică și apărare și învățământ.

Table IV.25. Prognostic bilanțului cerere-ofertă în Regiunea Vest,
pe activități ale economiei naționale, în perioada 2006-2013

- mii persoane -

Activitatea \ Ani	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Agricultură, vânătoare și silvicultură	-21,206	-21,408	-22,858	-23,088	-24,566	-24,587	-25,848	-25,881
Industrie	-22,849	-21,436	-19,733	-18,372	-16,719	-15,030	-13,040	-11,380
Construcții	-2,946	-2,654	-2,257	-1,973	-1,584	-1,248	-0,806	-0,474
Comerț	-5,344	-4,702	-3,914	-3,287	-2,513	-1,790	-0,918	-0,202
Hoteluri și restaurante	-1,028	-0,918	-0,760	-0,653	-0,499	-0,373	-0,200	-0,076
Transport, depozitare și comunicații	-3,284	-3,015	-2,697	-2,435	-2,126	-1,812	-1,449	-1,139
Intermedieri financiare	-0,683	-0,638	-0,587	-0,544	-0,494	-0,441	-0,381	-0,329
Tranzacții imobiliare și alte servicii	-1,475	-1,375	-1,276	-1,179	-1,083	-0,964	-0,844	-0,727
Administrație publică și apărare	-6,767	-6,945	-7,538	-7,725	-8,326	-8,459	-9,005	-9,142
Învățământ	-5,084	-5,154	-5,430	-5,507	-5,789	-5,818	-6,050	-6,082
Sănătate și asistență socială	-3,282	-3,150	-2,939	-2,814	-2,609	-2,438	-2,185	-2,017
Celelalte activități ale economiei naționale	-2,015	-2,003	-2,066	-2,057	-2,124	-2,094	-2,138	-2,109
Regiunea Vest	-75,962	-73,398	-72,056	-69,635	-68,431	-65,055	-62,863	-59,558

Sursa: Institutului Național de Cercetare Științifică în domeniul Muncii și Protecției Sociale, 2005